

Miročnina št. 26. Dina, na
tiskovno 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Kamničova ulica 5. Telefon 1100,
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.

Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 1100, 1101.

Rokopisi se ne vračajo. - Oglas po tarifi.

JUTRO

Upravništvo Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Ispravniki oddelki: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti št. 34. Ljubljana
št. 11.042; Praha št. 78.160; Wies
Nr. 105.241.

Ljubljana, 2. avgusta.

Vpis akcij za Privilegirano Agrarno banko je izvršeno uspešno, tekem tega meseca bo izvoljena prva uprava in v zgodnji jeseni bo ministri zavod prišel poslovanje. V ministru za poljedelstvo pa ravno te dni živahno delajo na končni sestavi zakona o podpiranju poljedelstva.

Ni čudno, da se pojavljajo v zvezi z zavodom, ki je namenjen povzdigi kmečkega gospodarstva in v zvezi z zaključnim delom na zakonu o povzdigi kmetijstva tudi v javnosti vedno pogostejše razprave, kako sistematično urediti skrb za jugoslovenskega kmeta. Sicer se tudi danes še vsiljuje v te razprave marsikatera demagogična tendenca in fraza in še nedavno smo nekje čitali svarilo, naj kmet nikakor ne naseda besedam in delu ljudi, ki nimajo »patenta«, češ da ga ti ljudje smatrajo le za »voličke«, vendar se sme reči, da se v celoti kmečko vprašanje resno in trezno razmislijo in da se z mnoge strani pojavljajo dobro mišljeni, a tudi dobro premišljeni načrti in predlogi.

Letos nas je dobitljiva usoda dosegla sicer obvarovala težjih vremenskih katastrof, a navzlic temu in morda baš zaradi tega je potrebno, da se podčrta, da bi v sistemu pokreta za povzdigo podeželskega gospodarstva ne smela manjkati dobro pripravljena akcija za pomoč kmetu v sili. Ko so nedavno na Češkem zadele težke vremenske neizmere cele pokrajine, se je pokazalo, kako dobro je v čl. državnem kmečkem programu poskrbljeno tudi za take nesrečne slučaje, ko je vse odvisno od nujne in brze prve pomoči. Silajno se je izkazala vrednost države in sposobnost njene finančne uprave; z nujnimi ukrepi so bile odvrnjene od prizadetih okrajev pogubne posledice katastrofe.

V še večji meri nego na Češkem je kmet pri nas jedro države. Naše državno gospodarstvo sloni prvenstveno na kmečkem posestvu, na poljskih in gozdnih pridelkih. Katastrofa kmeta je katastrofa ostalih panog narodnega gospodarstva. Bilanca izvoza pada, kredit peša, v nevarnosti je prehrana prebivalstva. Zato je prav, ako se utrdi in vsestransko ojača osnovni temelj našega državnega gospodarstva: naš kmet. Usode in izizzvati in nanjo čakati nepraviljen. Imeli smo tudi pri nas težke vremenske katastrofe. Ni bilo zaloga dobre organizacije takojšnje pomoči. Šele po katastrofah smo razmišljali o sredstvih pomoči, navadno brez sodelovanja države, ki za take slučaje ni imela skoraj ničesar pri roki; niti enega večjega fonda, niti enega splošnega zakona, ki bi tako pomoč stalno in pripravljeno organiziral.

V prvi vrsti je potrebna ureditev zavarovanja proti elementarnim škodam. Zavarovanje mora sloneti na principu obveznosti z nizkimi premijami. V tem pogledu so naše privatne zavarovalnice skorodno brez inicijative. V manj agrarnih državah privatne zavarovalnice urejujejo in uvajajo zavarovanje proti elementarnim škodam, koliko večja potreba zato je pri nas! Tudi na Češkem te vrste zavarovanje ni posebno razširjeno. Komaj 8 odst. prizadete zemlje je bilo zavarovano. Vendar pa je že v prvih dneh vremenske katastrofe v maju ugotovljena vsota odškodnine znašala 20 milijonov Kč. V parlamentu se je takoj začel forsirati zakonski osnutek zavarovanja proti toči.

V splošnem zakonu o pomoči pri vremenskih katastrofah bi moralo biti rešeno vprašanje vsestranske pomoči na primer tudi dodelitev vojaštva v popravilo cest in potov. Ni prav, če mora kmet tako pomoč šele izprošiti. Davčne oblasti bi morale ex-offo na licu mesta oceniti škodo. Ni prav, ako se davčni odpisi otežujejo s prekluzivnim rokom osemnedevne prijave škode. Urejejo bi moralo biti v naprej vprašanje prevoza materiala po železnici. Glavno pa je: ureditev kredita, ki naj služi v popravilo škode. Tak kredit mora biti dolgotrajen, z jamstvom države, proti najnižjim obrestim. Države in samouprave morajo razpolagati s stalnimi, efektivnimi in nedotakljivimi fondy za dajanje brezplačne pomoči po posebnem pravilniku, ki naj zajamči objektivno postopanje. Velike važnosti je vprašanje cenitve škode, da je podana popolna nepristranost in omogočeno hitro postopanje. V kolikor se imajo cenitve izvesti v svrhu privatno-zavarovalne odškodnine, bi morale zavarovalnice imeti skupne cenilne tehnične organe.

Že iz teh bežnih zabeležek je razvidno, kolike važnosti bi mogla biti tem postviti tudi nova Agrarna banka. Njo bi bilo pritegniti za ureditev vprašanja kredita v nujnih pomožnih akcijah — seveda z garancijo države in samouprave. V interesu države je, da se z vso energijo pristopi ureditvi najvažnejših agrarnih problemov, med katerimi pomoč v sili gotovo ne zavzema zadnjega mesta.

Bolgari niso navdušeni za nova pogajanja

Minister Burov pri kralju Borisu — Dvoumna ministroma izjava — Bolgarija odklanja nevtralnno cono in likvidacijo dvolastniških posestev

Sofija, 2. avgusta. p. Zunanji minister Burov je odpotoval v Varno, kjer je bil danes sprejet od kralja v avdienci. Podal je kralju obširno poročilo o zunanje-političnem položaju Bolgarije s posebnim ozirom na odnose z Jugoslavijo. Podrobno je poročal tudi o poteku svoje misije v Parizu in o priporočilih, ki jih je prejel pri tej priliki iz Pariza in Londona glede ureditve spornih vprašanj z Jugoslavijo.

Bolgarska vlada je, kakor se doznavja iz informativnih krogov, definitivno sestavila odgovora na jugoslovnski not. nanašajoči se na amnestijo vojnih krivcev ter na odpoved pirotskih konvencij, odnosno na uvedbo novih pogajanj za rešitev spornih zadev.

Glede amnestije Radoslavova. Tončeva, Žekova in tovarišev povdarja bolgarska vlada v svojem odgovoru, da smatra to za izključno interno zadevo Bolgarije in podelitev amnestije za prerogativ bolgarskega kralja. Imenovani so bili obsojeni od bolgarskih sodišč in zato pripada že zaradi tega pravica amnestije izključno Bolgariji.

Kar se tiče druge jugoslovnske note s predlogom za nova pogajanja v svrhu končne likvidacije spornih vprašanj in ureditve odnosov med obema državama, naglašala bolgarska vlada v svojem odgovoru svojo pripravljenost in željo, da bi se ta pogajanja čimprej pričela, pristavila pa, da mora že sedaj naglasiti, da bo obžalovala, če bi tudi ta pogajanja ne rodila zaželenega uspeha ter da bo prisiljena, drugim potom iskati mirne rešitve spornih vprašanj.

Odgovor je precej obsežen in vsebuje

tudi bolgarske predloge glede vrašanj, o katerih naj bi se vršila pogajanja. Kolikor se more doznati, pa Bolgarija že v naprej odklanja jugoslovnski predlog glede določitve nevtralne cone in zamenjave dvolastniških posestev, v čemer ravno vidi jugoslovnska vlada edino uspešno garancijo za preprečenje večjih obmejnih incidentov. Iz vsega, kar se doslej ve, je razvidno, da Bolgarija ne sprejema jugoslovnskega predloga z iskreno voljo do sporazuma, marveč da bo tudi tokrat skušala izigrati uspeh direktnih pogajanj, zanašajoč se na to, da bi ji intervencija velesil prinesla večjih koristi.

Sum v iskrenost bolgarske volje za resničen sporazum vzbuja tudi izjava, ki jo je dal zunanji minister Burov pred svojim odhodom v Varno inozemskim novinarjem. Burov je rekel: »Bolgarska vlada vztraja na zahtevi, da je treba najprej uveljaviti pirotske konvencije. V primeru, da se to ne zgodi, pa vendar tudi ne odklanja nadaljnjih pogajanj z Jugoslavijo.«

To pitliško izjavo je mogoče tolmačiti na najrazličnejše načine. Vsekakor pa Burov v njej namiguje, da ne veruje v uspeh novih pogajanj z Jugoslavijo.

Bolgarski odgovor izročen

Sofija, 2. avgusta a. Službeno se poroča, da je bil danes izročen jugoslovnskem poslaniku odgovor bolgarske vlade na jugoslovnsko noto glede amnestije vojnih krivcev. Odgovor stoji na stališču, da je amnestija interna zadeva Bolgarije.

Sklepi škofovske konference v Zagrebu

Komunike o trodnevni posvetovanjih katoliških škofov iz vse države — Jugoslovnski evharistični kongres

Zagreb, 2. avgusta. Š. O zagrebški konferenci katoliškega episkopata je bil danes izdan komunike z naslednjo vsebino:

Dne 30. in 31. julija ter 1. avgusta so se vršile v nadškofjskem dvorcu v Zagrebu konference katoliškega episkopata kraljevine SHS. Konferencam, katerim je predsedoval zagrebški nadškof, so prisostvovali sarajevski beograjski nadškof, ljubljanski, lavantinski, mostarski senjski in dijakovski škof, baranjski administrator, križevački, in šibeniški škof, ki je obenem administrator zadrške škofije, splitski škof, krški, skopljski, hvarski, baški in dubrovniški škof. Zapisnik je vodil zagrebški kanonik dr. Anton Slamič. S konference je bila Nj. Vel. kralju odposlana udanostna brzojavka.

Po trodnevni konferenci je bila sprejeta obširna resolucija, v kateri se zahteva na prvem mestu izboljšanje gmoletnega položaja katoliške dušeskrbne duhovščine zapadnega in vzhodnega obreda. Zatem se resolucija izreka proti ukinitvi ustanove stalnega vojaškega duhovništva.

Za naše delavstvo v Belgiji naj se odposlje hrvaški duhovnik. Katoliškim bogoslovnicam je treba tudi nadalje priznati položaj fakultet. Pri uredbi o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratov naj se upošteva cerkveni predpisi o praznovanju nedelj in praznikov.

Zatem se je na konferenci razpravljalo o organizaciji cerkvenih občin. Posebna pažnja je bila posvečena šolskim vprašanjem. Na konferenci se je nadalje razpravljalo o škodljivih posledicah laične kateheze v Bački in Baranji. Dalje se zahteva, naj se vrne cerkvi imovina, ki ji je bila odvzeta.

Posebna resolucija govori o verskih učbenikih in naglašala potrebo sistemizacije katehetskih mest. Na konferenci je bilo sklenjeno, da se bo izdal zgodovinski katoliški katekizem. Končno se je razpravljalo o evharističnem kongresu za kraljevinu SHS. Kongres se bo vršil v Zagrebu in bo združen z zgodovinsko razstavo katoliške kulture med Hrvati.

Spremembe v upravah gospodarskih zbornic

Imenovanje novega predsedstva in novih članov pri zbornicah Zagrebu in Podgorici

Beograd, 2. avgusta. p. Na osnovi zakona o odgoditvi volitev v trgovske, obrtne in industrijske zbornice je zastopnik ministra trgovine, finančni minister dr. Švrljuga začel reorganizacijo zborničnih uprav ter je deloma že, deloma pa še bo imenoval nove uprave ali pa samo zamenjal posamezne člane. Danes je bila objavljena naredba o razrešenju starih in imenovanju novih zborničnih uprav v Zagrebu in v Podgorici. V Zagrebu je imenovan za predsednika zbornice generalni inspektor Sveopće kreditne banke dr. Milan Vrbanić, za podpredsednika pa generalni direktor Eks-

portne in importne dd. v Zagrebu Milan Milić in generalni direktor Eksploatacije drva d. d. Vladimir Premor. Za člane zbornice uprave so imenovani le deloma dosedanja člani, večinoma pa so na novo imenovani zastopniki vseh panog trgovine, obrti in industrije.

Tudi pri trgovski zbornici v Podgorici je imenovana docela nova uprava. Le predsednik, industrijalec Mica Stijović, je ostal na svojem mestu.

Kakor se zatrjuje, bodo v kratkem sledile tudi izpremembe pri drugih gospodarskih zbornicah v državu.

Direkten brzovlak Berlin-Sušak

Važen sklep prometne konference v Zagrebu — V 24 urah iz Berlina na Jadran — Predlog za srednjeevropsko prometno konferenco

Zagreb, 2. avgusta p. Na prometni konferenci, ki se je vršila te dni pri zagrebški direkciji v svrhu izpolnitve našega voznega reda, zlasti glede zvez med srednjo Evropo in našo jadransko obalo, je bilo med drugim sklenjeno, da se uvede nov brzovlak, ki bo imel direktne zvoze za progo Berlin-Sušak. Vlak bo odhajal iz Berlina ob 6. zvečer ter bo vozil preko Brna, Bratislave in Zagreba na Sušak, tako da bo prispel na Sušak okrog 7. zvečer. Vožnja bo torej trajala iz Berlina do Sušaka nekaj nad 24 ur. V obratni smeri bo odhajal vlak s Sušaka ob 7. zjutraj in bo naslednjega dne ob 9. v Berlinu. S tem bo dobila vsa Srednja Evropa ugodno zvezo z Dalmacijo. Vlak bo vozil stalno, tudi pozimi, opuščen pa bo zato brzovlak, ki odhaja sedaj s Sušaka ob 2. popoldne.

Istovrstno s to spremembo železniškega voznega reda se bo spremenil tudi parniški vozni red, na kar so pristale že vse v pošto prihajajoče paroplovne družbe.

Ita predlog bo stavljen sedaj še ostalim

Slabi izgledi za popravo Youngovega načrta

Francija ne bo podpirala akcije manjših držav za revizijo zmanjšanih reparacijskih kvot — V Haagu se ne bo niti razpravljalo o tej zahtevi

Pariz, 2. avgusta s. Glede na intervencije raznih držav, ki so nezadovoljne z odmero novih reparacijskih kvot v smislu novega Youngovega reparacijskega načrta doznavamo iz dobro informiranih krogov, da so v Parizu in Londonu odločilni krogi zelo nenaklonjeni tej akciji, ker menijo, da bi bil s kakršnikoli pristankom na popravilo določenih kvot izvršen precedens, ki bi resno ogrozil obstoj celotnega načrta. Zato je zelo dvomljivo, če bodo ti krogi v Haagu sploh pristali na razpravljanje o pritožbah teh prizadetih držav.

»Journal« objavlja razgovor svojega zunanje-političnega dopisnika s predsednikom francoske vlade Briandom, ki je na vprašanje, da li bo Francija podprla pritožbe manjših držav kot Poljske, Rumunije, Češkoslovaške, Grčije in Jugoslavije v pogledu revizije novih reparacijskih kvot izjavil, da kljub najboljši volji ne bo mogel podpreti teh zahtev. Ta Briandova izjava je vzbudila med tukajšnjimi političnimi krogi veliko senzacijo, ker so domnevali, da Francija odobrava akcijo manjših držav proti zmanjšanju nanje odpadajočih reparacijskih kvot.

Rim, 2. avgusta d. Predsednik grške vlade Venizelos je izjavil novinarjem, da se bo v imenu Grčije z vsemi sredstvi upiral obdobju Youngovega reparacijskega načrta, ker je z njim znižan grški reparacijski delež od 62 milijonov funtov šterlingov na 25 milijonov. Končno je izrazil, da se nada, da bodo prizadete velesile po nje-

govem osebnem referatu popravile krivico, ki se je zgodila Grčiji.

Pariz, 2. avgusta a. Iz Haaga poročajo, da so za francosko delegacijo rezervirani prostori v Haagu samem, dočim bodo angleška, japonska, italijanska, belgijska in ostale delegacije nastanjene v okoliških mestih, večinoma v Scheveningu. Konferenca bo po dosedanjih dispozicijah in če ne bodo nastopile kakšne nove težave, otvorjena 6. avgusta ob 10. dopoldne.

Rumunska delegacija za Haag

Bukarešta, 2. avgusta a. Rador poroča, da je rumunska delegacija za reparacijsko konferenco v Haagu sestavljena takole: predsednik je zunanji minister Mironescu, v delegaciji pa sta poleg njega še finančni minister Popovici, rumunski poslanik v Londonu Titulescu, direktor gospodarskega oddelka zunanjega ministrstva Radulescu, prometni minister Jankoneanu in profesor Tupik.

Priprave za konferenco v Haagu

Haag, 2. avgusta g. Priprave za konferenco vlad so zaključene. Konferenca se bo kakor je bilo določeno pričela v torek, dne 6. t. m. Udeležilo se je bo vsega od 1500 oseb, med njimi 360 novinarjev, od teh 100 samo iz Nemčije. Na konferenci bo posloval poseben tiskovni urad.

„Rdeči dan“ potekel povsod mirno

Pozne in slabotne demonstracije v Parizu — Kominterni nima gleda pri delavstvu

Pariz, 2. avgusta d. Časopise vseh struj ugotavlja, da so doživeli komunisti na večerjšnji dan popoln poraz s svojo napovedano komunistično ofenzivo. »Matin« objavila daljši članek, v katerem se bavi s komunističnimi prevratnimi načrti ter ugotavlja, da je doživela s potekom 1. avgusta Moskva nepričakovano težak poraz. Komunistični voditelji po seh državah so navzlic odločnim zahtevam s strani Moskve popolnoma odrekli, v kolikor niso bili že pravočasno aretirani. Po poročilih iz vse Francije, kakor tudi iz Nemčije, Belgije in Anglije ni prišlo nikjer do kakih znatnejših nemirov ali demonstracij. Delavstvo je preslišalo pozive kominterne ter se skoro polnoštevilno udeležilo vsakdanjega dela.

Pariz, 2. avgusta s. Približno 500 komunistov je začelo danes na velikem bulvarju vzvikati. Policija je aretirala 100 oseb in razpršila manifestante. Celokupno število aretirancev v samskem departementu znaša 70, izmed katerih je 50 inozemcev. V Troysu je skušalo 300 komunistov organizirati manifestacijo. Policija je posredovala, naker je padlo z obeh strani več strelav. Dva stražnika sta bila ranjena, 10 oseb pa aretiranih.

Frankfurt, 2. avgusta s. V zvezi s protivojnimi manifestacijami je prišlo na Römerbergu do resnih spopadov med policijo in demonstranti. Iz neke hiše je padlo več stre-

lov. Več demonstrantov je bilo ranjenih.

Berlin, 2. avgusta. a. Iz Lüneburga pri Hannoveru se poroča, da sta bila tamkaj izvršena dva dinamitna atentata. Človeških žrtve ni bilo, pač pa je materialna škoda velika. Atentata sta bila naperjena proti voditelju lüneburskih demokratov odvetniku dr. Straussu. Atentatorji so po vsej priliki člani desničarske teroristične organizacije »Consul«.

Poskušeni atentat na brzovlak

Praga, 2. avg. sg. Na brzovlak, ki vozi iz Berlina preko Vratislave in Bohumina na Dunaj, je bil danes ob 1.35 izvršen atentat. Na tiru je strojevodja v zadnjem trenutku opazil dva velika kupa kamenja ter ustavil vlak. Ko so kamenje odstranjevali, je padlo iz zasede več revolverjskih strelav na vlakovodjo, ki pa k sreči niso zadeli. Kakor se domneva, gre za komunističen napad.

Dodatno se še poroča, da je bil ta brzovlak sestavljen iz dveh delov, in sicer iz običajnega brzovlaka in posebnega stroja in salonskega vagona, v katerem se je vozil član rumunskega regentskega sveta Buzdugan, ki je bil namenjen v Karirove Vary. V zvezi s tem se domneva, da gre za političen atentat.

„Zeppelin“ nad Atlantskim oceanom

Dosedanji polet je potekel brez nezdov — Najtežji del pota začenja nad Oceanom, odkoder že javljajo neugodne vesti o močnem zračnem tlaku

Madrid, 2. avgusta. Zjutraj ob 3. uri 10 minut je letel zrakoplov »Zeppelin« kakih 500 metrov visoko nad Gibraltarjem v smeri proti Azorskim otokom. Radio postaja zrakoplova je javila, da se je dosedanja del pota izvršil v redu. Zrakoplov je s povprečno hitrostjo 90 do 100 km letel od francoske meje vzdolž ob španski obali.

Azorski otoki, 2. avgusta o. Tu pričakujejo z veliko nestrpnostjo prihoda »Zeppelina«, ki bo letel najbrže okoli 11 ure nad otoki. Azorska brezlična postaja je sprejela brzojavko dr. Eckenerja, ki prosi, da mu obratno sporoči vremensko stanje nad Atlantskim oceanom, ker se bo potem nad Azori odločil, da-li bo vzel smer južno ali severno od Azorov.

Newyork, 2. avgusta o. Ameriška javnost zasleduje z velikim zanimanjem potek pota »Zeppelina« preko Atlantskega oceana. Vsi večji ameriški listi prejajo v kratka presledkih posebne izjave, da obveščajo svoje čitatelje sproti o poteku pota.

V Lakehurstu je že vse pripravljeno za prihod »Zeppelina«. Za vzdrževanje reda je bilo poslanih na pomoč 1000 vojakov iz Filadelfije. Dosedaj je bilo prodanih že nad 5000 vstopnic gledalcem, ki bodo v Lakehurstu prisostvovali prihodu zračne ladje.

Vremenska postaja ameriškega mornarškega tajništva javlja, da je ozračje nad Atlantskim oceanom zelo primerno za polet zrakoplova, ker se mu ne bo potreba boriti z vetrovi. Večje depresije se nanašajo samo nad skrajnim severnim delom Atlantika v okolici Nove Fundlandije.

Hamburg, 2. avgusta s. Po semkaj dospele vesti je bil »Groß Zeppelin« ob 8 zjutraj srednjeevropskega časa na točki 36 stopinj severne širine in 10 stopinj zapadne dolžine. Vreme je jasno in brezoblačno. Temperatura znaša 18 stopinj.

Brezlična postaja v Friedrichshafnu opo-

zarja na verjetnost, da bodo med vestmi o vožnji »Grofa Zeppelina« nastale večje pavze. Vremenska opazovalnica v Hamburgu poroča, da prihaja od ameriške obale nizek zračni tlak, na katerega bo mogoče zadel tudi zrakoplov.

Casablanca, 2. avgusta g. Danes ob 15.50 je dobila tukajšnja brezlična postaja zvezo z »Zeppelinom«. Zrakoplov je sedaj 600 milj zapadno od Gibraltaria.

Friedrichshafen, 2. avgusta g. S krova »Grofa Zeppelina« poročajo ob 18.22. Upamo, da bomo zvečer dosegli Azore. Boriti se moramo z močnimi protivetrovi, zaradi česar potujemo le počasi. Vremenski opazovalci, ki so napovedovali med Španijo in Azori, da celo do Bermudov idealno vreme so se zmotili. Slepi potnik ima na krovu slabe ure. Govoriti ne sme z njim nihče. Njegovo ime sploh ni znano, ker hoče dr. Eckener s tem enkrat za vselej odpraviti manjsto slepega potovanja po zraku. V Lakehurstu bo slepi potnik izročen policiji, ki ga s prvo ladjo vrne v Nemčijo, kjer bo strogo kaznovan. Nad Gibraltarjem je bilo med četrtjo in peto uro zjutraj krasno toda precej toplo vreme. V ostalem je bila to za potnike prijetna izprememba, ker menijo, da je treba po zraku potovati samo v kožuhih.

Nesoglasje med Rusijo in Anglijo

Moskva, 2. avgusta g. »Pravda« očita angleškemu ministrskemu predsedniku, da je zavestno zavlekel obnovo diplomatskih odnosov med Sovjetsko unijo in Anglijo. Listi zatrjujejo, da bo Anglija tudi v bodoče vztrajala na protičrskem stališču in da angleška vlada iz tajnih fondov zakladnice urada z visokimi zneski podpira protirevolucionarne organizacije Belorusov in Ukrajincev.

Strahovito neurje nad Celjem in okolico

Toča je povzročila na njivah in vrtovih nepregledno škodo — Hude nevihte so divjale tudi na Gorenjskem

Celje, 2. avgusta d. Že par dni so ljudje tožili o neznosni soperi, ki je ubijala vsakega v našem izletniškem Celju. Danes pa se je narava maščevala na tej tožbi, toda temeljito, pretemeljito.

Okrog 14. ure so zatemneli črni oblaki sinje nebo nad mestom, nato pa je kmalu pričelo liti, kakor iz škaifa. Prvi močni naliiv je trajal skoro eno uro in je bil pomešan s točo, vendar pa le z redko.

Okrog 15. pa je začela toča med dežjem postajati gostejša in debelejša, dokler ni dosegla povprečne debelosti lesnika in kmalu zatem celo katastrofalno debelost oreha. Padala je z nepopisno silo. Opeka je padala s streh, steklo se je vsipalo na ulice in rože, ki so stale brez varstva na oknih, so morale kloniti svoje cvetove pred neno neusmiljeno silo.

V mestu se nihče ni upal v tem neurju izpod varne hišne strehe. Toča je tolkla s tako neukrotljivo silo, kakor da bi hotela uničiti vse, kar je človeškega. Na cestah se je v par minutah nabrala več centimetrov debela plast toče v tako ogromni množici, da je ovirala ves promet. Ponekod je bila ledena odeja debela celo do 30 cm. Temperatura je v hipu padla na skrajno nižino, kakor v pozni jeseni.

Pod železniškim mostom med Zavidno in Celjem je bila cesta cel meter visoko zalita z vodo, tako da so pešci mogli na tem mestu samo preko železniške proge. Zamašene cestne kanale so mogli delavci odpreti šele eno uro po nevihti.

Ledeni naval črnih oblakov je trajal 25 minut. Nato pa se je za hip pokazalo solnce, ki se je razlilo v milijonih odsevih v ledenih kristalih.

Iz celjske okolice smo dobili zvečer sledeče poročilo: Ledeno razdejanje je doseglo le kraje do Petrovč in je šlo nato preko Celja, Teharj in Štor. Vinogradi v tej okolici, kakor tudi drevje, sadje in sočivje so neizmerno trpeli. Tudi hmeljski pridelek je uničen. Škoda je za enkrat nepregledna. Take katastrofe

prebivalstvo že ni doživelo lepa desetletja. Ostalemu delu Savinjske doline je neurje prizaneslo.

Med nevihto je udarila strela v gospodarsko poslopje železniškega uradnika g. Jurija Vuge. Baje je bila v stanovanjski hiši poleg gospodarskega poslopja navzoča družina g. Vuge. Na pomoč je takoj odhitela celjska požarna bramba, ki pa ni mogla stopiti v akcijo, ker se nahaja hiša na vrhu nekaj sto metrov visokega hriba in gasilci niso mogli dobiti vode za gašenje.

Tudi na Starem gradu je gorelo na bivšem Wokanovem posestvu. Koliko je zgorelo, dosedaj še ni bilo mogoče ugotoviti.

Bled, 2. avgusta, p. Danes popoldne se je zila nad Bledom in okolico silna nevihta. Naliiv je trajal skoro celo uro in je bil tako močan, da so bile ceste mahoma preplavljene. Izletniki, ki jih je neurje zalotilo na prostem, so se do kože premočeni vračali domov. Zelo neprijeten je bil naliiv sportnikom. Danes ob 2. bi se namreč imel pričeti mednarodni teniški turnir. Zaradi naliiva se seveda ni mogel vršiti.

Iz okolice poročajo, da so hudourniki mahoma narasli in ponekod povzročili tudi obilo škodo. Voda je odnesla več lesenih mostov. Šele okrog 4. popoldne je naliiv pomenjal, vendar pa so se začeli proti večeru zbirati na obnebu zopet črni oblaki in bo najbrže ponoči sledil nov naliiv.

Kranj, 2. avgusta. Danes popoldne okrog 14. je v kranjskem delu Gorenjske močno deževalo, ponekod pa je divjala celo huda nevihta s točo. Posebno je prizadel radovljiški srez, kjer je bila nevihta najhujša. Podrobnih poročil še ni.

Ljubljana, 2. avgusta, r. Dasi se je že ves popoldne pripravljalo k dežju, se je šele okrog 8. zvečer vlija precej huda ploha, ki je z malimi presledki trajala vse do polnoči. Vendar na naliiv ni povzročil kake večje škode. Neurje je zavleklo proti Dolenjski, kjer je ponoči močno deževalo.

Važna železniška konferenca v Opatiji

Dogovor med našo in italijansko železniško upravo glede uveljavljanja rimskih in nettunskih prometnih konvencij — Izkoriščanje naše svobodne luke na Reki

Ljubljana, 2. avgusta, r. Dne 5. t. m. se bo sestala v Opatiji konferenca jugoslovenske in italijanske železniške uprave, na kateri se bo razpravljalo o uveljavljanju rimskih in nettunskih konvencij v zvezi z vprašanjem železniškega prometa med Jugoslavijo in Reko, v kolikor se nanaša na jugoslovensko svobodno luko, tako zvani Tayon de Revel. Jugoslovanski delegaciji, ki bo sestavljena iz višjih uradnikov generalne direkcije državnih železnic v Beogradu in oblasti železniške direkcije v Zagrebu, bo načeloval pomočnik oblasti železniškega direktorja v Ljubljani inženjer Makso Klotič.

Ta konferenca je velike važnosti za nreditve našega prometa na Gornjem Jadranu, ker je promet v zadnjem času

tako narasel, da sušaška luka ne more več zadostiti vsem potrebam. Šele po uveljavljanju rimskih in nettunskih konvencij, nanašajočih se na železniški promet, bo prišla svobodna luka na Reki za naš promet do veljave in polnega izraza. Sušak pa bo s tem znatno razbremenjen. Pa tudi Italija pričakuje od uveljavljanja naše svobodne luke na Reki velikih koristi, ker je znano, da je promet na Reki v zadnjih letih kljub vsem naporom in državnim subvencijam s strani Italije tako padel, da grozi Reki gospodarska katastrofa. Če se bo del jugoslovenskega prometa pritegnil na Reko, četudi v jugoslovensko svobodno luko, bo vendar le imelo od tega dobiček vse gospodarsko življenje na Reki, ki je sedaj v popolnem mrtvilu.

Šahovski turnir v Karlovih Varih

Devet partij nedokončanih — Dr. Vidmar v premoči nad Gilgom, da je njegova zmagla nedvomna

Karlove Vary, 2. avgusta h. V prvem igralnem času tretjega kola sta bili zaključeni samo dve partiji in sicer Johnner-Colle in Tartakower-Grünfeld. V damskem gambitu Colle-Johner sta roširala oba nasprotnika na nasprotnih krilih. Johnner je s svojim napadom prvi prodrl in dobil po spretni kombinaciji v 29. potezi partijo. Grünfeld se je branil proti Tartakowerju indisklo. Prišlo je do težkega pozicijskega boja, v katerem je dosegel Tartakower prednost obeh tekačev. Tartakower je napadel in resno ogrožal kralja, vendar sta se oba nasprotnika po 26. potezu zedinila na remis.

V damsko-kmetiški igri Rubinstein-Capablanca je ramponiral Rubinstein s ostrim napadom kraljevo krilo bivšega svetovnega prvaka, čigar pozicija je ob prekinitvi težavna, dasi so še vedno taktične možnosti za izhod.

Niemcović je nastopil proti Bogoljubovu v indijsko obrambo. Partija je bila po mirnem poteku prekinjena v nekaj boljši poziciji za Niemcovića.

Italijanska partija Canal-Treybal je dovela takoj po otvoritvi do zapletljive, v katerih je Treybal izgubil kmeta. Canal je znal tudi dalje dobro odbiti vse napade svo-

jega nasprotnika. Če bo Peruancu zadostovala igra s kmeti za zmago, bo pokazal nadaljni potek.

V Alehinovi obrambi Yates-Fuwe je dal rošada na raznih krilih povod za živalno igro, ki je prinesla Euweju ob prekinitvi prednost enega kmeta.

Menšikova je v damskem gambitu z dobro pozicijsko igro zelo pritisnila dr. Beckerja. Partija je bila prekinjena v boljši poziciji za Menšikovo.

Partija Thomas-Mattison je prekinila po živahnem poteku v nejasni poziciji.

Gilg se je branil v damskem gambitu slabotno proti dr. Vidmarju. Vidmar si je hitro osvojil kmeta ter prodrl s stolpom v sedmo linijo nasprotnikove pozicije, tako da je njegova zmagla več kot gotova.

Igra štirih konj Maroczy-Marshall je bila izravnan, dokler ni Marshall prišel v nevarno kombinacijo, da je izgubil tri kmete in najbrže tudi partijo.

Snielmann se je izkazal v indijski partiji proti Šamisču kot izbornega pozicijskega igralca. V zaključni igri je bil boljši in je tudi njegova pozicija ob prekinitvi ugodnejša.

Sanitetna konferenca v Splitu

Beograd, 2. avgusta a. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je sklicalo za 8. in 9. avgusta v Split konferenco, na kateri se bo razpravljalo o važnih sanitetnih vprašanjih. Na prvem mestu bo razprava o načrtu novega sanitetnega zakona, zatem o koncentraciji sanitetne službe in o tesnejšem sodelovanju sanitetnih organov in ustanov. Konferenci bodo prisostvovali delegati zdravniških zbornic, zdravniških društev ter zastopniki občinskih in sreskih sanitetnih ustanov. Nadalje bodo prisotni profesorji medicinske fakultete v Beogradu dr. Antič, predsednik saveza zdravstvenih zdravstvenih ustanov dr. Šnajer, direktor centralnega higijenskega zavoda dr. Ivančič, upravnik Doma slepih v Zemunu Ramadonović in član vrhovnega zdravstvenega sveta dr. Dežman.

Preiskava proti zagrebškim komunistom

Zagreb, 2. avgusta č. Nocojšnje »Novosti« poročajo: V zvezi z odkritji, ki jih je storila zagrebška policija po dogodkih v Samoboru in po ureditvi zaplenjenega gradiva, je bil danes del aretiranih komunistov izpuščenih iz zapor. Ostali so bili pridržani v zaporih zaradi nadaljnega zasliševanja. Ko bo ugotovljeno, da je zaplenjeno gradivo, kar bo trajalo še nekaj časa, bodo obtoženi komunisti izročeni sodišču. To se bo zgodilo po vsej priliki v drugi polovici avgusta. Komunisti, ki so bili aretirani aretaciji dr. Salamuna Levija pa bodo ročeni sodišču že te dni. Preiskava je u točila, da so krivi. Aretirani komunisti bodo kasneje izročeni Državnemu sodišču za zaščito države v Beogradu.

Zasliševanje glavne priče v Tukovem procesu

Podzemeljsko rovarjenje Tuke proti enoti države — Zveza z dunajskimi špijonskimi pisarnami

Bratistava, 2. avg. s. Glavna priča Bolansky je izjavil danes o tajnih organizacijah. Smatral je kot člane vse one osebe, ki so delovale skupno z dr. Tuko izven okvirja pravega dela v slovaški ljudski stranki. Tuka je postopal vedno zelo previdno. Ne da bi govoril o podzemski organizaciji, je vedno mislil samo na podzemsko delo. Tajnik ljudske stranke Ivan Krišan je prosil pričo za pomoč pri podzemskem delu. Ko se je Belansky v maju l. 1926. razgovarjal s Tuko o fašističnem prevratu ga je Belansky vprašal, kako more biti poslanec Hlinka kot duhovnik zadovoljen s tem načrtom. Tuka je odgovoril, da je treba postaviti Hlinko pred storjeno dejstvo. Pri neki priliki je Tuka tudi rekel, da podpira avtonomistično gibanje na Slovaškem inozemski kapital. Program dijakov »Rodobrance« je med drugim poudarjal, da parlamentarna pot ni zadostna, ker je treba postopati bolj energično, vendar pa bodo Rodobranci vedno branili republiko.

Po odmoru je bil prečitana pismeni materijal, ki se nanaša na izjave priče Bolanskega, nakar se je nadaljevalo njegovo zasliševanje. Iz materijala je razvidno, da je dr. Tuka v pismu prosil Belanskega, naj med svojimi znanci širi narodno samozvest. V pismu iz maja l. 1925. je zaprosil Belansky za mesto v redakciji »Slovakas«. Na opozorilo predsednika, da zahtuje zagotovilni, da je Belansky ovadil zadevo zaradi tega, da bi dr. Tuko odstranil iz političnega življenja, je izjavil Belansky, da je takoj, ko se pričele take govorice širiti v javnosti obvestil predsednika stranke, da ne reflektira na mandat. Na vprašanje predsednika, kaj je poročal častnikom v dunajskem vojnem uradu, je odgovoril Belansky, da je govoril samo splošno o stanju armade, narodnostni sestavi častniškega zbora in moštva ter o brzogovornih in telefonskih pogovih. Pristavil pa je, da ni hotel in tudi ni mogel dati točnih podatkov.

Mussolini kuje prijateljstvo med Grčijo in Turčijo

Italija se je vedno zavzemala za sporazum med tema državama, da bi osigurala mir na Balkanu

Rim, 2. avgusta d. O priliki sestanka med predsednikom Mussolinijem in predsednikom grške vlade, na katerem sta oba državnika razpravljala o grško-italijanskih odnosih, o stališču Grčije napram balkanskim zadevam in o grško-turških pogajanjih, objavljajo italijanski listi daljše komentarje o teh razgovorih.

Dobro informirani list »Tribuna« objavlja uvodni članek o odnosih med Turčijo in Grčijo. V katerih navaja med drugim naslidenje: Pogajanja med obema državama so že dalje časa prekinjena. Sedaj Grčija obratno žuje Turčijo nepopustljivo, dočim obratno trdi zopet turška vlada, da je zastoj pripisovati samo grški taktiki, ki hoče prisiliti Turčijo h kar največjemu popuščanju.

Razpoloženje med obema državama je dokaj napeto, verjetno pa je, da navzlic temu ne bo prišlo do prekinitve vseh zvez, ki bi

omogočile sporazum. Najtežje vprašanje je finansiranje pred leti izvršene izmenjave obojestranskih emigrantov. Italija, ki goji tako napram Turčiji, kakor napram Grčiji najiskrenejši prijateljstvo, je pripravljena storiti vse, da bi se ta dva naroda sporazumela v svrhu gospodarskega in političnega napredka v vzhodni kotlini Sredozemskega morja. Italija je vedno stremela s svojo zunanjo politiko za tem, da bi pripravila sporazum med Grčijo in Turčijo. Na žalost pa se ji to do sedaj navzlic velikim naporom še vedno ni posrečilo. Priprava pa je navzlic tem žalostnim izkušnjam, da bo preli slej došlo do sporazuma med Turčijo in Grčijo, za kar se bo italijanska vlada tudi v bodoče vedno rade volje zavzemala, da na ta način kar najbolj osigura mir na Balkanu.

Ugoden potek pogajanj med Rusijo in Kitajsko

Ožnova mukdenske pogodbe glede solastništva sporne železnice — Gibanje ruske in japonske vojske

Šanghai, 2. avgusta d. Po poročilih iz krogov nankinske vlade potekajo pogajanja med Rusijo in Kitajsko ugodno. Do sedaj je bil dosežen že sporazum o določitvi kraja, kjer se bodo pričela med obema državama oficijelna pogajanja. Dalje je bilo sklenjeno ustaviti do nadaljnjega vse vojaške priprave in sporazumno umakniti čete od meje, tako da bo med obema armadama, kakih 20 milj širok nevtralni pas. Glede vzhodno-kitajske železnice je bilo sklenjeno, da se bo izvedla v celoti mukdenska pogodba iz leta 1924, ki določa, da je železnica last obeh držav in da jo upravljajo sporazumno Kitajci in Rusi. Končno je bilo načeto tudi vprašanje vzpostavitve potniškega in tovornega prometa preko Sibirije, ki pa še ni privedlo do sporazuma, ker stoji Rusija na stališču, da je treba najprej likvidirati vprašanje vzhodno-kitajske železnice.

London, 2. avgusta d. Reuter poroča iz Newyorka, da predlog ameriškega državnega podtajnika Stimsona, ki je kakor znano predlagal, naj bi komisija šesterih velešil posredovala med Kitajsko in sovjetsko Rusijo, ni uspel predvsem zato, ker je japonska vlada nazirajna, da bi bilo v sedanjem trenutku najbolje, ako bi obe stranki svoje spore uredile z medsebojnimi

direktnimi pogajanj. Zdi se, da japonska vlada ne bi hotela sodelovati na mednarodni konferenci, ki bi razpravljala o dogodkih in o interesnih sferah v Mandžuriji, kjer je Japonska dokaj zainteresirana.

Moskva, 2. avgusta d. Sovjetski vojni komisar je podpisal ukaz o mobilizaciji ruskih rezervnih častnikov, ki žive v vojnih okrožjih Vladivostok, Habarovsk, Amursk in Čita.

Mukden, 2. avgusta d. V zadnjem času prihajajo v južno Mandžurijo znatni transporti japonskih čet, ki zasedajo strateško važne točke ob južno-mandžurski železnici.

Moskva, 2. avgusta s. Sovjetska vlada je odklonila pismeno formulirani odgovor generalnega guvernerja Mandžurije za rešitev rusko-kitajskega spora. Karahan je poslal mandžurskemu generalu guvernerju noto, v kateri izjavlja sovjetska vlada, da je pripravljena prijeti pogajanja, če vrne generalni guverner kitajsko vzhodno železnico in prizna, da je bila zablamba v nasprotju s pogodbo.

Moskva, 2. avgusta g. Sovjetsko časopisje kritizira ton note, ki jo je poslal mandžurski generalni guverner sovjetski vladi. Nota znova dokazuje, da se Kitajski ne bomo od odgovornosti. Moskovski listi prinašajo članke z naslovi: Najprej vrnite železnice, nato pa pogajanja!

Pošiljka stekla, ki se izkaže kot strelivo

Linc, 2. avg. g. Tukajšnja in dunajska policija se bavi trenutno s pošiljko patron, ki je bila napačno deklarirana kot steklo. Policija v Lincu je zaplenila 10 zabojev s težo 525 kg. Pošiljka je bila na Dunaju oddana za Dunavsko paroplovno družbo na naslov Ernsta Rüdigerja kneza Starhenberga. Med prevozom se je zaboj razbil in vsebina se je raztrosla. Uvedena je bila takoj preiskava in v pošiljki so našli 16 tisoč italijanskih in 3 tisoč nemških patron za puške ter tisoč patron za Mauserjeve puške. Zanimivo je, da je bil prejemnik pošiljke Ernst Rüdiger, ki je graščak na gradu Waxenberg v Gornji Avstriji pred kratkim izvoljen za voditelja gornjeavstrijskega Heimwehra.

K pomorski razorožitvi

Berlin, 2. avg. s. »Vossische Zeitung« poroča iz Londona: Po soglasnih oficijoznih angleških in ameriških vesteh je dosegel angleško-ameriški razgovor o razorožitvi mornarice, ki se je vršil v Londonu dva bistvena uspeha. Razorožitev mornarice se ne odgodi do konference za revizijo washingtonske pogodbe o mornarici, ki bi se avtomatično vršila leta 1931, temveč bo washingtonska pogodba revidirana že tekom letošnjega leta na posebni razorožitveni konferenci, ki se bo sestala v novembru. Namen te revizije, ki jo pripravi Anglija in Amerika, je razdelitev na polovico sedanjih bojnih sredstev, ki jih vzdržujejo pet držav na morju.

Odlikovanje princa Sixta Bourbonškega

Pariz, 2. avgusta a. Predsednik francoske republike je odlikoval princa Sixta Bourbonškega z redom Častne legije. Prince Sixt se je bil med vojno pogajal po nalogu bivšega cesarja Karla za separaten mir Avstrije z antanto s Clemenceaujem.

Albert Thomas obišče Rumunijo

Bukarešta, 2. avgusta d. Tekom prihodnjega dne prispe v Bukarešto predsednik mednarodnega urada dela Albert Thomas, da prouči socialne ustanove in delavske zaščitne ustanove

Za sanacijo bolnic

Zanimiva izjava dr. Stampara. Na četrtkovni seji zdravniškega društva v Beogradu je načelnik ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje dr. Andrija Stampar govoril o osnovnih idejah naše zdravstvene politike. Izjavil je med drugim:

Vse dosedanje naspoteje med profilaktičnim in kurativnim pravcem v medicini je treba razumeti kot željo za intenzivnim delom na eni in kot ublažitev na drugi strani. Meni se očita, da sem proti kurativni medicini. Dejansko pa je nisem nikoli podcenjeval. Brez nje ni mogoče napredovati. Vsikdar sem bil za edinstvo zdravstva. V nepotrebnih medsebojnih borbi so bile storjene napake na eni in na drugi strani. Vse to je treba sedaj izročiti pozabljenju. Meni je na mojem novem položaju in na podlagi novega stanja stvari dolžnost, da skrbim v enaki meri za preventivno, kakor za kurativno medicino, česar se bom lotil z iskreno voljo.

Predvsem me je zanimal položaj naših bolnic, od katerih se mnoge nahajajo v uprav obupnem stanju. Pripravljen sem, da je mogoče rešiti to vprašanje, toda sam sem preslal, da bi ga rešil brez našega sodelovanja. Zato prihajam iskreno k vam e prošnjo, da me podprete in da sodelujete. Za sanacijo bolnic imam že sedaj nad 10 milijonov Din na razpolago. Odločno se bom zavzel tudi za zdravnike. Zdravniki morajo imeti stalnost, mesta se morajo odslej zasedati z natečajem, ne s protekcijo, a potrebna je tudi revizija zdravnikov. Ko bodo zdravniki zaščiteni in po zaslugi plačani, bodo zdravniški pogoste operacije, dobe sedaj 1400 Din mesečne plače, kar je vsekakor premalo.

Bolnice moramo preurediti tako, da se bodo vzdrževale predvsem s lastnimi sredstvi. Nadalje je treba pritegniti mesta, kjer so bolnice ter jih obvezati, da nosijo večja bremena kakor pa okoliška naselja, kajti mesta imajo večje koristi kakor pa podeželje. Nekatera mesta bo treba pozvati, da sama agrade bolnice.

Povratak kralja na Bled

Bled, 2. avgusta, r. Kakor se izve iz avtentičnega vira, se bo vrnil Nj. Vel. kralj na Bled šele sredi meseca, ker ga zadržujejo važni vladarski posli v Beogradu. Šele po njegovem povratku bo opravljen svečani krst tretjega kraljeviča.

Konferenca katoliškega akad. starešinstva

Zagreb, 2. avgusta. č. Nocojšnji »Jutarnji List« poroča iz Celja: V dne 10. do 13. avgusta se bo vršilo tukaj zborovanje starešinstva katoliške akademске mladine. Temu zborovanju se pripisuje v katoliških političnih krogih velika važnost, ker je znano, da vlada v katoliških krogih veliko nezadovoljstvo zaradi razmer v tkzv. katoliških vrstah. Na zborovanju naj bi se končno razčistila vsa ta vprašanja, ki so v zvezi tudi s mnogimi osebnimi vprašanji v vrstah bivših katoliških političnih voditeljev.

Sestava zakona

o pospeševanju kmetijstva

Beograd, 2. avgusta a. Minister poljedelstva dr. Franječ je davi predsedoval v svojem kabinetu konferenci, na kateri se je razpravljalo o načrtu zakona za pospeševanje poljedelstva. Konferenci so prisostvovali dr. Steinmetz, načelnik odeljenja za zunanjo trgovino v ministrstvu za trgovino in industrijo, dr. Smid, član glavne kontrole, dr. Gospodnetić, pomočnik ministra financ, dr. Lazarević, inspektor ministrstva za trgovino in industrijo ter strokovni uradniki poljedelskega ministrstva. Zakonski načrt o pospeševanju poljedelstva bo izročen v proučevanje vsem gospodarskim resorom in v poštev prihajajočim korporacijam. Na podlagi teh ocen bo nato izvršena redakcija.

Odkupnina za cestni kuluk

Beograd, 2. avgusta a. Minister javnih del inž. Savković je odredil, naj se prične odmerjati in izterjovati odkupnina za osebno delo pri gradnji obilastnih, državnih in samoupravnih cest. Državnim uslužbenecem se bodo odpadajoči zneski odtegnili pri plači za mesec september. Minister javnih del inž. Savković je izdal o določbah čl. 38. zakona o samoupravnih cestah naslednje pojasnilo: Podčastniki in kaplarji, kakor tudi orožniki, ki takisto tvorijo sestavni del vojske in mornarice, so oproščeni plačila odkupnine za osebno delo po zadnjem odstavku čl. 38. zakona o samoupravnih cestah. Odkupnino plačajo samo oficirji, kakor tudi ostali uradniki in uslužbenci civilnega in vojaškega reda v resoru ministrstva vojske in mornarice.

Zakon o samoupravnih cestah odreja v § 38. zadnji odstavek: »Vsi državni, občinski in občinski uradniki in civilni in vojaški uslužbenci (vštevši častnike) kakor tudi vse duhovniške osebe vseh veroizpovedanj in upokojenci plačujejo vobče osebno delo v denarju v znesku tridnevne plače (osnovne in položajne), odnosno pokojnine, ne glede na spol, starost, položaj in državljanstvo.«

Minister Korošec v Sarajevu

Sarajevo, 2. avgusta. č. Snoci je prisel iz Vrnjačke Banje v Sarajevo prometni minister dr. Anton Korošec. Spremlja ga njegov tajnik Josip Barić. Na kolodvoru sta sprejela ministra veliki župan Nikolić in namestnik direktorja državnih železnic Mirko Vić.

Javni telefonski avtomati v Zagrebu

Zagreb, 2. avgusta. č. Veliki župan je potrdil sklep občinskega sveta, na podlagi katerega bo na raznih krajih mesta poslavljeno 23 javnih telefonskih govornic. Za enkrat bodo postavili 16 govornic na urojemne križišča. Govornice bodo narejene kot avtomati; za 1 Din bo mogoče govoriti 3 minute.

Poljedelska razstava v Skoplju

Beograd, 2. avgusta č. Meseca septembra se bo vršila v Skoplju velika poljedelska razstava. Ministrstvo trgovine je dovolilo za to razstavo denarno podporo, prometno ministrstvo pa polovično vožnjo na vseh državnih progah.

Naši kraji in ljudje

Srbski seljaci v mariborski oblasti

Maribor, 2. avgusta

V četrtak, dne 1. avgusta, so prispeli seljaci iz skopljanske oblasti v Grobelno, kjer so jih sprejeli šentjurski kmetje. V imenu velikega župana in komisarija oblastne samouprave jih je pozdravil oblastni kmetijski referent g. Zidanšek, v imenu kmetijske šole, kmetijske podružnice in živnorojski zadruge ravnatelj inž. Petkovšek, menom trške občine g. Fr. Mastnak, v imenu okoliške občine pa g. Jože Podgoršek. Zahvalil se je za navdušenimi besedami priznanja slovenski gostoljubnosti oblastni kmetijski referent g. Savič. Posebno ljubeč je bil prizor, ko so otročki železniških rameščencev z zastavicami pozdravljali izletnike.

Na okrašenih lojterskih vozovih so se srbski seljaci, pomešani z našimi kmeti, odpeljali v Sv. Jurij, kjer so si ogledali jajčarsko eksportno združbo, skladišče kmetijskih strojev pri g. Fr. Zolšku na Andersburgu. Po kratki pogostitvi se je ekskurzija odpravila v Lokarje, kjer je obiskala znamenita bikoreja g. Blaža Urlepa. Njegovi štirje plemenski biki in svinje so srbskim seljakom izredno ugajali. V hladni senci košatih sadnih dreves je Urlep pogostil seljake s kruhom in sadjem.

Izlet je krenil potem na oblastno kmetijsko šolo. Po kratki zakuski so gostje pregledali bleve, lepo murbensko živino in odlično svinjerejo. Posebno so se čudili tri cente težkemu skopljenemu merjascu, zagotavljajoč, da kaj takega še niso videli. Vsa čast Jurjaševičevi ženi v Središču, ki ga je vzgojila. Ogledali so si nadalje tudi polja in vrtove.

Zvečer je bila gostom na čast prirejana večerja, pri kateri so se sedeli pomešani Srbi in Slovenci, kmalu so se razvili živahni razgovori in medsebojno spoznavanje. Iz pregovorili so: ravnatelj Petkovšek, obl. referent Zidanšek, Drogenik, Zolšek, Podgoršek in Urlep, odzdravila pa sta obl. referent Savič in seljak Todor Despotović. Ekskurzijo spremljata iz Ljubljane kmet, svetnik Trampuž ter inž. Eiselt.

V petek jutraj so se odpeljali srbski seljaci proti Mariboru, kamor je prispel vlak ob 9.24. Na glavnem kolodvoru so bili zbrani: veliki župan g. dr. Schaubach, živnorojski referent g. Martin Zupanc, dr. Rajar, zastopstvo vinarske in sadjarske šole z ravnateljem g. Priolom na čelu, ravnatelj vinarske šole v pok. g. Andrej Žmavc, mariborski mestni župan dr. Juvan, zastopnik oblastnega odbora g. dr. Vebler, minister v pok. dr. Vek. Kukovec itd. Došle goste je pozdravil veliki župan dr. Schaubach, kateremu se je iskreno zahvalil vodja ekskurzije g. Dragomir Savič. Gostje so odšli takoj po sprejemu v vinarsko in sadjarsko šolo, kjer jim je bila prirejena zakuska in obed ter so si ogledali ta važni gospodarski zavod mariborske oblasti. Po kosilu se je vršil ogled mesta z avtobusom, ki ga je dala mestna občina na razpolago, ob 15.30 pa so se potem odpeljali gostje čez Zagreb proti Splitu.

Na intrišio gasilsko manifestacijo v Kranj

Gorenjska metropola Kranj bo jutri pozorišče velike manifestacije gasilske organizacije in njenega napredka. Domače mestno Gasilno in reševalno društvo praznuje 50-letnico svojega obstoja in nesebičnega udejstvovanja; da bo manifestacija večja, bo domače jubilejno društvo slovesno blagoslovilo malo motorno brigadno, Jugoslovenska gasilska zveza pa prireja svoj pokrajinski zlet.

Prireditve je celodnevna, glavne slavnosti se bodo izvršile šele popoldne. Ob 9. bo sv. maša v župni cerkvi, ob pol 12. ob pol 13. bo promenačni koncert vojaške godbe iz Ljubljane na Glavnem trgu.

Popoldne takoj ob 2. se bodo zbirali gasilci pred Narodnim domom, odkoder odkorakajo ob pol 3. na Glavni trg. Ob 3. bo pred mestno hišo slovesna blagoslovitev male motorne brigadne, oficijelni nagovori in defilacija. Ob 4. bo veselica v Narodnem domu in v parku okrog doma.

Malo motorno brigadno, ki bo jutri slovesno blagoslovljena, je domače društvo prejelo ravno te dni od znane linske tovarne Rosenbauer. Motorka je najmodernejši

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravnega »Franc Josefovega« gorenčice. Od mnogih zdravnikov zapisana »Franc Josefova« voda uravnava delovanje črevesa, krepi želodec, izboljšuje kri, pomiri živce, povzroči, da se človek splošno dobro počuti in da ima jasno glavo. Dobi se v vseh drogerijah, lekarnah in špecerijskih trgovinah.

izdelek tovarne te vrste in prva v naši državi. Tehta samo 92 kg, da jo lahko prenašata dva gasilca kamorkoli ter brizga vodo iz cevi s silo 20 atmosfer. Motorka bo kumovala gđ. Viki Andrašičeva, hčerka tukajšnjega veletrgovca.

Za jutrišnje proslavo so prijavila udeležbo gasilna društva iz raznih krajev v krasnem številu. Med drugimi pridejo gasilci iz Ljubljane pod vodstvom saveznega staroste Josipa Turka in gasilci iz Dolenjske pod vodstvom znanega organizatorja Ignacija Merharja, ki je ravnokar slavil 50-letnico delovanja v gasilnem društvu v Mirni peči pri Ribnici.

Prireditve se bo vršila ob vsakem vremenu. Železniške zveze so na vse strani ugodne.

Gasilske vrste v gorenjski metropoli najprereneje pozdravljene!

50 let v službi človeštva

Gospa Marija Jegličeva je po rodu iz Škofje Loke. Še na pol otrok se je poročila z Jerebom, po domače Martinkom iz Škofje Loke. S 24. letom se je izužila za babico in je upravljal ta posej v rojstnem mestu, da je nekaj let v Kranju, odkoder se je preeslila nazaj v Škofjo Loko. Bila je jako popularna in povsod znana pod imenom Martinika. Pri ženskah je slovela zaradi velike

spretnosti v svoji težki, odgovornosti polni stroki, a svoj posel je opravljala s humorjem in je s tem lajšala ženskam najtežje ure v življenju. Njeno izvanredno znanje v porodničarski vedi, prav tako njeno čudovito spretnost dokumentira pač najlepše dejstvo, da izmed vseh tisoč in tisoč porodov, pri katerih je tekmo svoje petdesetletne prakse prisostvovala, ni niti eden končal s smrtnim slučajem.

Dasi jo je Bog obdaril s kopico otrok — bilo jih je dvanajst — in je živela v neprestanem delu in skrbeh, je vendar humor ni zapustil nikoli. Izmed otrok je posvetila tudi dve hčerki babičnemu poklicu in je tudi vse ostale dobro preskrbela. Po prerani moži smrti se je umaknila v Ljubljano, kjer se je pozneje poročila z orožniškim narednikom Jegličem, ki je umrl začetkom letošnje pomladi. Moževa smrt jo je silno pretresla, a potreti je ni mogla, ker je njena žilava odpornost kljub 74. letom še vedno čila kakor v mladosti, ko jo je obiskovala nesreča za nesrečo.

Na skrajni periferiji Spodnje Šiške, v Aleševčevi ulici zdaj domuje v idilični, splošno znani restavraciji, kjer gospodarita njena hčerka in njen zet, nekač Matije Valjavca — Kračmanovega. V Valjavčevi hiši, v tihi sobi, kamor ne seže hrup sveta, ji teko ure in dnevi mirno, kakor da jo hočejo poplačati za vse neprijetnosti, ki jih je morala okusiti v dolgem življenju. Ko zdaj praznuje zlati jubilej svojega službovanja človeštvu, se je bodo z nami vrede gotovo spomnili vsi oni tisoči, ki jim je pokazala prve žarke mladega življenja, in ji zaželeli še mnogo zdravih let.

Pismo iz Bele Krajine

Metlika, 31. julija

Naša Bela Krajina res obiluje s svojimi prirodnimi krasotami in nudi izletnikom mnogo užitka. Toda, žal, vse premalo zanimanja je od strani domačih faktorjev za povzdigo turškega prometa. Marsikateri, lahko rečemo, številni izletniki bi pohiteli v Belo Krajino, da preživijo v teh poletnih mesecih svoj čas odmor in da se naučijo prirodnih krasot belokranjskih. Metropola Bele Krajine, Metlika, je kakor nalašč v središču te lepe okolice, odkoder so mogoči izleti na vse strani. Državna cesta Ljubljana-Karlovac, ki gre skozi Metliko, preseka na polovico ta prostrani izletniški okoliš. Od ceste levo in desno se nahajajo vasic in vinogradi, hribočki, odkoder se nudi prekrasni razgledi na prostrano in pestro krajino. Mirno teče naša Kolpa, ki nudi najprijetnejše kopanje vsakomur od otro-

ka do starca. Deževje jo ohladi le za kratke čas; v dveh dnevih je že zopet prijetna. Pripominjamo, da doseže tudi do 32 stopinj C. Povprečno pa ima poleti 26 stopinj.

Vse opisane blagodatni prirode ne znajo domači faktorji izkoristiti, da bi napravili vsaj enostavno kopališče ali postavili par hiš, kjer bi izletniki lahko stanovali. Samo malo podjetnega duha — in Bela Krajina bi bila v poletju polna izletnikov, ki bi nadalje stalno k nam zahajali.

Cnomelji je v toliko na boljšem, ker se tam razvija lesna industrija in je v bližini rudokop Kanižarica, s čimer je zvezan precejšnji dotok delavstva, ki prinaša mestu tudi neke dohodke. Tam je nekaj vsaj toliko zavednih ljudi, ki so se zavzeli, da so izvršili gradnjo doma na Mirni gori do kraja, tako da bo v kratkem otvoren in izročen v uporabo izletnikom. Tem planinarjem, ki so to pred več leti pričeto gradnjo doma sedaj dovršili, pripada na vsak način zahvala. Le pogumno in vztrajno naprej s propagandnim delom za našo lepo Belo Krajino!

Kakor so v več drugih krajih izsledili italijanske golobe-pismoše, tako sta se zaletela tudi v Metliko dva in sicer v grad, kjer se nahaja sodišče. Pri nas sta že dali časa, in kakor izgleda, ne marata več zapustiti našega mesta; prav udomačila sta se. Toda vsi dosejani poskusi, da bi oba ujeli, so bili doslej zaman.

To nedeljo se bo vršil župni zlet nevo-meske sokolske župe v Karlovcu in se ga bo udeležilo seveda tudi naše društvo. Karlovčani se za ta zlet temeljito pripravljajo. Istočasno se bo vršila v Gradcu proslava 40-letnice gasilnega društva.

Izlet zagrebških Merkurašev s posebnim vlakom na Bled

Že davno prej, ko je Bled postal naša poletna rezidenca in diplomatsko letovišče prvega reda, je bil privlačna točka za vse Zagrebčane. In to ne samo za redne letne goste, marveč tudi za one, ki jim je usoda dodelila samo par kratkih dni odmora. Ni poletja, da ne bi kaka posebna ekskurzija Zagrebčanov posejila Bleda. Posebno velik izlet na Bled pa je letos organiziralo Hrvatsko trgovsko društvo »Merkur«. Kar s posebnim vlakom se bo danes pripeljala iz Zagreba na Gorenjsko močna ekskurzija.

Par sto zagrebških bančnih, trgovskih in privatnih nameščencev ter njihovih tovarišic se bo veselo razšetalo ob obali Blejskega jezera, veseleje se odhaja in ugodnega dne v divni blejski prirodi. Merkurjev društveni orkester pa bo ob tej priliki pridelil tudi matinejo v Zdraviliškem domu. Steje nad 40 članov samih Merkurašev, ki jim je dirigent agilni in nadarjeni glasbenik Miso Mihoković. Program matineje obsega Mozartovo uverturo Titus in simfonijo 40., nadalje Haydnovo smifonijo 5. in Mozartovo turško koračnico.

Hrvatsko trgovsko društvo Merkur je ena najučinkovitejših in najsolidnejših organizacij nameščencev. Steje nad 14.000 članov ter ima 32 podružnic v vsej državi. Sprejema v svoje okrilje ne glede na vero in narodnost vse one, ki vrše duševno delo. Društvena bolniška blaginja nudi članom velike ugodnosti, tako n. pr. drugi razred v bolnici, brezplačno zdravljenje in zdravila, kakor tudi vse one ugodnosti, ki jih zagotavlja zakon o zavarovanju delavcev. Zdravniško službo vrši 100 društvenih zdravnikov, tako da na 140 članov pripada po 1 zdravnik. Razen tega daje društvo svojim članom še druge ugodnosti, kakor podporo za primer brezposelnosti in smrti. Vse to čisto tudi v iznosih preko 10.000 Din. Društvo Merkur ima v Zagrebu lastno trinadstropno palačo, a nedavno je kupilo tudi prekrasno vilo, ki se preureja za sanatorij.

Gostoljublje Bled bo gotovo s presrečno radostjo sprejel zagrebške Merkuraše, kakor so se tudi oni radostno in željno odpravili na ta veliki izlet. Pozdravljamo jih najtopleje!

Tvornica papirja v Sladkem vrhu v plamenih

Maribor, 2. avgusta

Danes ob 5. popoldne se je oglasil na stolpu mariborske stolne cerkve plat zvona. V istem hipu so se pohiteli v brzem tempu mariborski gasilci z motorno brigadno po Aleksandrovi cesti. Kmalu se je zvedelo po mestu, da je tvornica lepenske in papirja v Sladkem vrhu tik ob avstrijsko-jugoslovenski državni meji ob Muri in St. Ilju v plamenih. Tvornica je edina te vrste v mariborski oblasti in je zaposlenih tamkaj mnogo naših delavcev in delavk. Sladki vrh je dobre pol ure oddaljen od St. Ilja.

Nad Sladkim vrhom in okolico je divjala proti večeru huda nevihta, spremljana od

bliskanja in grmenja. Okrog 5. je treščila strela v tvorniško sušilnico papirja in zažela tamkaj ogenj. Ker je imel plamen obilno pripravljena netiva, se je požar naglo razširil. Na kraj nesreče so takoj prihitali vsa bližnja gasilska društva. Pokladi so bili na pomoč tudi gasilci iz Maribora. Obseg požara in škoda še nista znana. Tvornica je last znanega zagrebškega industrijalca Sesslerja, ki ima svoje zastopstvo tudi v Mariboru.

Kočevsko pismo

Kočevje, 2. avgusta

Sadje, predvsem pa češnje in slive izredno dobro kažejo. Vsaka veja je polna in se skoraj lomi. Zganja, pristne slivovke, se nam za to zimo obeta torej zelo mnogo.

Izletniki še vedno prihajajo v naše kraje, toda večinoma gredo le skozi mesto po glavni cesti proti morju. Pri tem seveda ne morejo videti vseh krasot, ki bi jih ob večdnevem bivanju v Kočevski dolini lahko občudovali. Na to tudi vse opozarjamo. Kdor želi videti pragozd v vsej svoji naravni krasoti, mora ali v tako zvani »Baldn«, t. i. v Rog in Koprivnik ali pa v »Hinterland«, t. i. v Kočevsko Reko in Borovce. Samo tu se bo mogel v pragozd in njegovo vseplodno tiho živeti.

Ceste so v popolnem derutnem stanju po vsej kočevski okolici. Močne grape so vse povsod, tako da so podobne bolj razoranim njivam kakor cestam, ki morajo biti ravne, nekoliko napete in široke. Močno je krivo takemu stanju cest naše kamenje, ki je močno voden apnenec, tako da se v par dneh spremeni že v blato. Poleg tega so ceste zaradi velikega prometa močno izvožene. Zlasti slab del ceste je med 8 in 10 km na cesti proti Stalcem, nakar se vsi avtomobilisti in motociklisti opozarjajo, da vozijo v označenem mestu zelo previdno.

Nezgoda z motorjem se je pripetila v torek cestnemu mojstru g. Bižalu in juristu Bojcu, ko sta vozila v silno strm klanec od Cebra do Trave. Na dvojnem ostrim ovinku je zadnje motorno kolo izpodletelo, tako da sta se oba potnika prevrnila z motorjem vred v veliko grapo. K sreči sta ostala oba z motorjem vred skoraj nepoškodovana. Dobila sta le močne praske po nogah in rokah. Cesta je tam izredno strma in zaradi ostrih dvojnih ovinkov kakor nalašč pripravna za težke nesreče.

Z redom sv. Save IV. razreda je bil v torek popoldne na tukajšnjem okrajnem glavarstvu odlikovan župnik in duhovni sv. g. Traven iz Sodražice. Častno odlikovanje za njegove zasluge na polju kmetijstva mu je pripel okrajni glavar, vladni svetnik g. Friderik Logar.

Nov most preko ceste dela v vasi Rib-jek pred Osilnico. Na tem mestu je skoraj ob vsakem deževju voda preplavila daleč na široko cesto, pri čemer je bil seveda ves promet z Osilnico, Cebrom in Brodom na Kolpi ustavljen. Delo pri mostu vodi cestni mojster g. Emil Bižal iz Kočevja.

Za eno nadstropje so dvignili že do sedaj dvonadstropno hišo št. 273 (kantina), kjer inž. Dedek in dr. iz Ljubljane vrši adaptacijo za uradniška stanovanja.

Tragična nesreča

Novo mesto, 2. avgusta

V sredo zvečer je napravila Krka nedaleč od graščine Otočec moško truplo. Domačini so o tem takoj obvestili orožniško postajo v Kronovem, ki je še zvečer poslala na lice mesta patruljo. Po ugotovitvi dejanskega stanja je bilo truplo prepeljano v mrtvašnico pri Sv. Petru, kjer je bila danes popoldne izvršena sodna obdukcija.

Komisija, v kateri so bili zdravnik dr. Gregorič in dr. Pavlič, ter preiskovalni sodnik dr. Prijatelj, je ugotovila, da je imel utopilec popolnoma razbito lobanjo, dasi na truplu ni bilo nikjer opaziti kakih znakov nasilja. Na podlagi poizvedovanj se je ugotovilo, da gre za 34 letnega posestniškega sina Jožeta Pavlina iz Rateža. Pavlin je pred kakimi 14 dnevi odšel od doma, da bi obiskal svojo, v Kronovem omoženo sestro. Od tam se je vračal pozno okrog polnoči v trdni temi proti domu. Kakor se domneva, se je na razdrapanem lesenem mostu pri Otočcu spodtaknil in padel v reko ter pri padcu priletel na kak kamen, tako da si je razbil lobanjo in se onevestil. Truplo je že dalje časa ležalo v vodi in je mestoma že začelo razpadati.

Splošno se izključuje, da bi šlo za zločin, prav tako pa je tudi malo verjetno, da gre za samomor. Po splošni sodbi gre za tragično nesrečo, ki jo je v največji meri zakrivila malomarnost onih, ki imajo skrbeti za javne mostove. Naj bi vsaj sedaj, ko je zaradi razpadajočega mostu izgubljen življenje pridne posestniški sin, most temeljito popravili.

Ribolov v Črni gori

Zelo važna gospodarska panoga v črnogorskem primorju, posebno pa v okolici Skadarskega jezera je ribolov.

Od rtiča Molonte pa do izliva Bojane so obirna ribja lovišča z bujno podvodno vegetacijo in obilno dobro pašo za ribe. Četudi je ribolov popolnoma primitiven, zlasti v kolikor se nanaša na tehnično stran, vendar toliko bogastvo rib nadomešča vse te nedostatke in neracionalen način lova ter daje lepe dohodke. Ribe lovijo z mrežami in trnki.

Največ se polovi v severno zapadnih krajih sardin in sardel. Plen znaša letno do 12 vagonov. Celokupni plen ribolova pa pride celo na 40 vagonov. Najboljša lovišča so ob izlizu Bojane in sicer del od Učinja do Medore, ki se smatra za najboljšo ribolovsko postojanko vzhodne obale Jadranskega morja.

Samo ostra britviča jamči za prezbirno britje.

Britvice Gillette imajo izredno fino rezilo in so zato zanesljive in trpežne. Založite se pravočasno z njimi!

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

MADE IN U.S.A.

Gillette

Kulturni pregled

»Zbori« št. 3.

Zadnji zvezek »Zborov« je v vsem obsegu posvečen ciklu zborovskih pesmi: »Sajivke« skladateljca Emila Adamiča. Tako je tudi prav, saj je na ta način mnogo lažje razbrati skladateljeve posebnosti, kakor pa v kolektivnih zbirkah, kjer je vsakemu odmerjen le majhen prostorček.

Adamičeve »Sajivke« so sestavljene za mešani a capella zbor, ki pa mora biti dokaj številčen in tudi izvežban, kajti vsebujejo orkestralni partijam podobna mesta. Vse pesmi te zbirke preveva sveža, živahna, melodična in ritmična invencija. Polne so vsele razposajenosti, nagajive so, vendar tu pa tam zasije skozi prebrno vrvenje resen žarek globoke dramatičnosti. Glasovi so pisani dokaj virtuozno: Adamič obvladuje zborovske stavek brez primere. V harmoničnem oziru so pesmi preproste. Gibljejo se v običajnih tonovskih načinih brez posebno težkih modulacij; večkrat pronika skozi jugoslovenski narodni melodiki lastni miselodilni tonovski način, n. pr. pri drugi pesmi (Tancaj, črni kos). Mestoma ljubki skladatelji fugirane ali vsaj kanonične izpeljave, tudi ostinatni figur se poslužuje. Včasih je čuti nekaj ruske melodičnosti, včasih kaj orientalskih postopov, v vsem pa je samonikla in suverena iznajdba, ki daje tej

zbirki značilne poteze in ki jo vzposablja, da postane eno najprijetnejših del naše zborovske literature.

L. M. S.

Iz življenja in sveta

Podzavestno življenje

Pojm »podzavestnosti« je precej nova iznajdba in se naslanja na izkušnje, ki jih je lahko že vsak doživel na samem sebi.

Ta izkustva so različne vrste. Predvsem bi bilo treba omeniti uloge »pozabljenih« in »neopazanih« stvari. Kar doživlja človek n. pr. v hipnozi tega se v zavestnem stanju ne zaveda več, pač pa se bo skoraj gotovo spomnil, ko bo zopet hipnotiziran. Med živahnim pogovorom, v toplem prostoru si bomo ne vedno odpeli sukno in se bomo zelo čudili, ko se bomo čez nekoliko časa zavedli, da je odprta. V obeh navedenih slučajih vidimo lahko dokaz, da deluje nekaj v nas, česar se pri polni zavesti ne zavedamo. To je baš podzavestje.

Opazovanje nas privede do še interesnejših dejstev. Recimo do ugotovitve »mehaničnih« ali »avtomatičnih« delovanj, to je do delovanj, ki smo se jih prvotno zavedali, a so nam s časom prešla tako »v kri in v meso«, da jih izvršujemo, ne da bi si o njih kaj mislili. Zelo interesanten pojav je tudi

»podzavestno dozorevanje«

duševnih procesov n. pr. pri učenju na pamet. Človek se uči kakšne pesmi na pamet toliko, da je ne zna gladko. Čez nekaj časa, n. pr. čez noč, mu bo tekla sama od sebe, ne da bi jo niti še enkrat prebral.

Nagonsko življenje spada tudi v področje podzavestnega življenja.

Vsi ti primeri za obstoj tega življenja so splošno znani in kolikor toliko lahko umljivo. Pač pa postane podzavestje popolna uganka takrat, kadar se »osamosvojijo«, ko postane namen samemu sebi. Primer osamosvojenega podzavestja imamo n. pr. v medijih.

Medijanistika uživa zaradi številnih dokazanih sleparstev med resnimi ljudmi slab glas, vendar je trojica ali četvorica živečih medijev, ki so pod stalno znanstveno kontrolo in ki so dali neoporečne dokaze svojih sposobnosti. V transu, torej v podzavestnem stanju, so takšni mediji navidezno zmogni občeati z duhovi umrlih oseb. Seveda bomo nekoliko skeptični in ne bomo prav verjeli v navzočnost teh duhov, saj tudi ni dokazano, da bi znali povedati o tem ali o onem svetu kaj več nego to, kar ena ali druga oseba na seansi ali vse skupaj že itak vedo. Šlo bo očitno le za prenos misli od oseb na medija ali za neko posebno zmožnost medijevo intuitivno resnico, pri čemer mu je v korist posebna občutljivost njegovega tvornega podzavestja zanj. S tem, seveda ni rečeno, da bi ne bilo v delovanju tega podzavestja nekaj nepojmljivega, skrivnostnega. Nasprotno, s to razlago, ki se zdi tako preprosta in mogoča, smo zdeli ob še večjo skrivnostnost duševnega dogajanja, nego če bi klicali za razlago vse možne spiritistične teorije na pomoč.

razpetimi jadrji tesno k pečnam ob obali in končno izginila v megli. Posebno čudno je bilo to, da ni nihče opazil niti sledu o kakšnem človeškem bitju na krovu. Kam je izginila posadka? Ali je zapustila brod z rešilnimi čolni in so jo požrli valovi, ali pa jo je pobrala kakšna kužna bolezen? To je uganka. Stvar spominja zelo na grozotno mornarsko pripovedko o »letečem Holandcu«.

V Rusiji bodo kurili s solncem

Sovjetska vlada je dovolila kredit kakšnih 5 milijonov dinarjev za zgradbo prve naprave, ki bo izkoriščala solčno toploto v kurilne svrhe. Projekt bo izdelal inženjer Rosmin-Jušenko. S posebnimi stroji, ki bodo ločili solčne žarke, bodo segrevali vodo in ta bo oddajala spet toploto tovarnam in stanovanjem.

»Bremen«

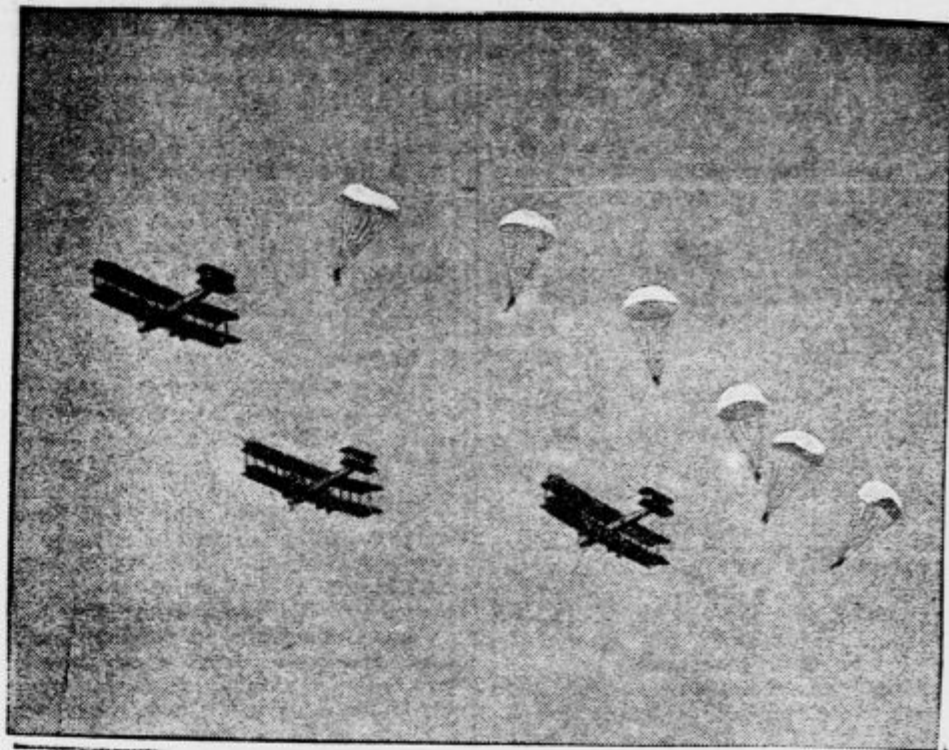
se je vrnil iz Newyorka v Bremen in je se ob povratku prelozil prejšnji prekomorski hitrostni rekord »Mauritanie« za celih 5 ur. Današnja sila nam daje najboljši dojem o grandioznosti razsežnosti tega morskega kolosa.

Zrakoplovi lahko pristanejo na morju

Graditeljem zrakoplovov v Friedrichshafnu se je posrečil izum, ki odpravlja večji del nevarnosti vožnje z zračnimi ladjami. Odslej bodo zrakoplovi lahko pristajali tudi na odprtem morju. Izum je precej preprost. Pod potniško gondolo sta nameščeni dve cevi z zrakom, a motorne gondole so opremljene z odbijali za zrak. Izum bodo uporabili že pri sedanjih vožnjah »Graf Zeppelina«. Kakor poročajo, se poda nemški zrakoplov po letu čez Atlantski ocean 7. t. m. iz Lakehrwsta preko Los Angelesa v Tokio in od tam spet v Lakehrwst, kjer naj bi pristal 29. avgusta. Celokupna proga tega velikega poleta bo znašala dosti več nego meri zemeljski ravniki.

Kaj se zdi Rusom čudnega na Američanih

V Moskvo je prispela pred kratkim skupina Američanov, napol po poslih napol iz radovednosti. Ti moške iz Novega sveta, ki se potikajo po mestu z namenom, da bi si ogledali njegove znamenitosti, se niti ne zavedajo, da so ta čas sami največja znamenitost sovjetske prestolnice. Neki inozemski časniški poročevalec je povprašal več Rusov, kakšne vtise imajo od teh Američanov. Kar je vprašanece najbolj presenetilo, je bilo tole: 1. Dolžina in širina ameriških hlač pa zajtrkov, 2. nervoznost, ki se Američanov polasča, ko se pripravljajo na zauživanje težkih alkoholnih pijač, 3. njih naziranje, da mora vsakdo razumeti njih angleščino, samo da jo govore čim glasneje, 4. njih navada, da pričnejo vsak govor, tudi če gre za resne stvari, s kakšnim slabim dovtipom, 5. nad vse pogosto ponavljanje besed kakor »ta-ta-ra-ra-ra« v ameriški narodni himni.

Tehnika, drznost in lepota

Na Angleškem se je vršila pred kratkim velika vojaška letalska prireditev, pri kateri so vzbrale posebno pozornost razne akrobacije n skoki s padalji iz letal. Nesreče ni bilo nobene, kar se je prečestokrat dogaja pri takšnih prireditvah.

Napačna telefonska zveza rešuje življenje

Newyorški bančni uradnik William Banks se je prebudil napol v omotici in s težkim glavobolom pozno ponoči, ker ga je klical zvonec na telefonu. Stopil je k aparatu in se javil. No, zvedel je, da so ga prebudili le radi napačne zveze. Vrnil se je v spalnico. Ker ga je glava bolela čim dalje huje, je poklical ženo, da bi mu povedala, kje so praški zoper glavobol. Tedaj je opazil z grozo, da leži žena kakor mrtva, v globoki nezavesti. Kriknil je, ta krik mu je vrnil vso energijo. Skočil je k oknu, ga odprl na široko, nato je telefonično pozval zdravnika. Ta je ugotovil pri ženi in Banksovih treh otrocih zastrupljenje s plinom in tudi Banksa samega je bolela glava le radi plina, ki se je širil v spalnico iz pokvarjene cevi v kopalnici. Treba je bilo precej truda, da je zdravnik zastrupljence znova priključil v življenje. A če bi ne bilo čudnega slučaja s tisto napačno telefonsko zvezo, bi bil vsak napor odveč in listi bi poročali drugega dne o tragični smrti cele družine!

Molji izžarevajo nevidne žarke

Če se zaganjajo molji in večje s tako doslednostjo v luč, da so prišli že v pregovor, ni to radi tega, ker bi svetlobo videli in se opajali z njo. Angleški prirodoslovec John Ward je dognal, da privlačuje v škatljici zaprta samica molja samce od vseh strani in včasih tudi zelo oddaljene. Tu jih ne vodi vid in tudi nos ne, saj so priletele mnogi v isti smeri kakor veter. Vzrok bo torej drugod. In ta vzrok je našel Ward v posebnih valovih, ki jih izžareva samica in ki jih samec sprejema s tipalkami — »antenami«, kakor se imenujejo s prav primerno besedo. Ti valovi jih vodijo tudi k samici. Močni svetlobni valji, ki izžarevajo tudi nevidne infrardeče žarke pa učinkujejo na samce podobno kakor

nevidni žarki samice in to je vzrok, da se zaletavajo v svetiljke. Tedaj iz gole — zaljubljenosti. In ljubezen je pač tudi pri moljih — slepa.

Špirit sežgal vso družino

V Bergamu (Italija) je kuhala neka ženska na špirtnem kuhalniku zajtrk sebi in svojim štirim otrokom. Hipoma je kuhalnik eksplodiral. Dva otroka sta zgorela še preden je dospela pomoč, žensko in ostala dva otroka so prepeljali v bolnišnico težko ožgane in ni upanja, da bi jih izrgali smrti.

Dobrotvorec človeštva

Iz Newyorka poročajo, da so priznali zlato kolajno 1. 1929. za največji izum proti slepoti dunajskemu zdravniku za očesne bolezni dr. Ernestu Fuchs. To kolajno prejme 10. septembra na mednarodnem kongresu okulistik v Amsterdamu. Dr. Fuchs je prvi inozemec, ki so mu Američani priznali to svoje visoko odlikovanje.

»Ne bi vzeli tega klobučka, gospodična? Dela vas dvajset let mlajšo.«
»Toda meni je vendar komaj dvajset let!«

Kaj pripoveduje Sven Hedin

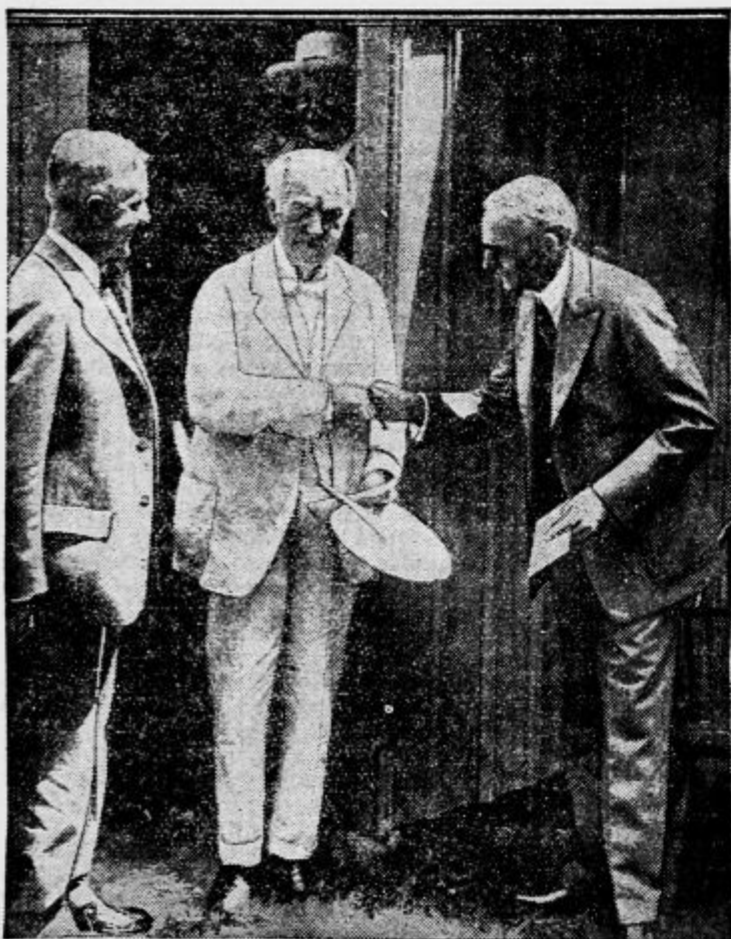
Kakor so listi poročali, je prispel te dni preko Hamburga v Berlin sloviti potovalec po Srednji Aziji Sven Hedin in od tam v Štokholm. Iz Štokholma se poda čez dva tedna znova v Peking in iz Pekinga v osrčje Azije, kjer ga čaka njegova ekspedicija. V Hamburgu je podal novinarjem nekoliko zanimivih pojasnitev o vzrokih svojega nenadnega prihoda v Evropo in o uspehih svojih raziskovanj.

»Moji ekspediciji«, je dejal, »je dovolila nankinska vlada, da sme izdati lastne znamenke. Te znamenke bodo mednarodno veljavne. Izdali jih bomo v petih različnih vrednostih in barvah. In sicer v skupni nakladi 2500 zlatih dolarjev. Iz Azije sem odpotoval, da bi se zdravil. Kitajski zdravniki so menili, da se mi dela čir v hrbtenici

Nameščencem finančnih straž posebne ugodnosti!

Dospel je finejši lahen loden za kroje in ga oddajamo v vseh množinah po Din 180.— za meter. Fino izgotovljene kompletne kroje pa po Din 780.—, toda samo pri trdki!

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Henry Ford

Je kupil za svoj mezel skromno delavnico, kjer je Thomas Edison med drugimi stvarmi izdelal svojo prvo električno žarnico. Na sliki vidimo Forda, ki prodaja svojo avtomobilsko izvirno ključ do te delavnice.

H. J. Magog:

Kriza

— Halo!...
Naveličan te neprestane vsiljivosti, hkratu pa radoveden kdo bi neki utegnili biti skrivnostna dama, ki ni hotela izdati svojega imena, češ da mora govoriti »z ministrom samim«, je Norbert Vauvrey besen pograbil za slušalko.

Toda ko je spoznal smejoči se glas, se mu je obraz razjasnil.

— Halo, gospod minister tam? Menda vas vendar ne nadlegujem?

— Ne, ne! je hitel zatrjevati ekselencu in se nasmešnil v telefon. Madame mi niste nikdar nadležni. Narobe! Sami dobro veste, kako rad vas slišim... in vidim, česar ta trenutek na žalost ne morem reči. A saj mi je že dovolj, da vas slišim.

— To ste mi rekli s tolikšno toploto v glasu, da sem vam skoro dolžna verjeti in se raznežiti.

Od prijetnega presenečenja bi bil Vauvrey skoro izpustil slušalko. V dvaj-

setih letih parlamentarnega življenja je vendar imel priliko toliko doživeti, da ga takale stvar ne bi bila smela kar tako vreči iz ravnotežja. Toda človek je lahko star prevečanec, a je v ljubezni nerodnejši od petošolca.

In tu je bila nedvomno ljubezen posredi: vsaj pri Vauvreju, ki je dvoril — v ostalem zelo diskretno in brez vsake nade — dražestni in sirensko zapeljivi gospe Senneryjevi, ženski, ki ni bil dozdaj še nikjer čul ničesar nečastnega o njeni prošlosti.

Njen mož? Nepomembno bitje, ki je bil splošni volilni pravici dolžnik za to, da je smel sedeti pokraj Vauvreya v parlamentu. Toda le-ta še danes ni vedel, v katerem volilnem okraju je bil izvoljen, niti ne, kateri skupini je pripadal. To ga tudi ni zanimalo; vsa njegova pozornost se je obračala k njegovi ženi, ki se je bil z njo slučajno seznanil pri neki večerji. Presunilo ga je bilo kakor blisk. Poslej ni zamudil nobene prilike; kjer jo je videl, se ji je približal in ji dal razumeti, da njegovo srce gori zanj. Toda ona je vse plašne približevanje po-

skuse zaljubljenega ministra mrzlo prezrla.

In zdaj ga je osebno klicala na telefon! In niti neprijetno ji ni bilo videti, da je pogovor začel v čuvstvenost. Ali ni bilo prelepo? Norbert Vauvrey je bil v nebesih in kar ni mogel najti besed.

— Raznežili bi se? je zajecjal, samo da nekaj reče.

— Seveda, je odgovoril glas na drugem koncu žice. Kako naj bi ostala neobčutljiva za izvestna čuvstva... če vidim, da so iskrena...

— Tak ste pogodili, da vas ljubim? je vzdihnil Vauvrey.

— Nu, da...

— In vam to mi... vam ni neprijetno?

— Ne...

Le zaljubljenec je mogel slišati to enozložno besedico, ki jo je skoro neslišno zamrmrala. V brezumnem veselju je jel Vauvrey baš izbirati lepe besede, ko so se odprla vrata in mu je glas zastal v grlu. V sobo je stopil njegov kabinetni šef.

— Položaj v kabinetu postaja nevaren. Vlada vas prosi, da hkoj prideta.

— V trenutku bom tam, je odvrnil Vauvrey, preklinjajoč na tihem nevšečnega motilca.

Slišal ga je bil le napol. Ko je kabinetni šef zaprl vrata za seboj, je naglo spet pograbil za slušalko.

— Halo! Oprostite mi, zmotili so me. Povedali ste mi stvari, ki so me navdale z veseljem... in nado.

— Minister je zmerom preobložen! je potožil glas na onem koncu. Ali mu vobče ostane kaj časa za ljubezen?

— O, za ljubezen si ga kar utrga! je razposajeno odvrnil ekselencu. Srčne zadeve so pred vsemi drugimi.

— Kdo ve, ali so vaše besede iskrene!

— Iskrene!

Vstop kabinetnega šefa je že v drugič pretrgal Vauvrejevo zgovornost.

— Mudi se je šepnil vsiljivec. Poslan-ci vas interperirajo.

— Takoj pridem, vam pravim! je nestrno zagodrnjal Vauvrey.

Šef se je priklonil in šel.

— O čem sva že govorila? je povzel Vauvrey. Aha, dvomili ste o moji iskrenosti. Evo vam dokaza. Ta trenutek tve-

gam, da me vržejo v parlamentu, samo da lahko govorim z vami. Toda, če ne bom več minister, ali bom v vaših očeh še kaj veljal? Ali bom imel še kaj nade, da me boste kdaj ljubili?

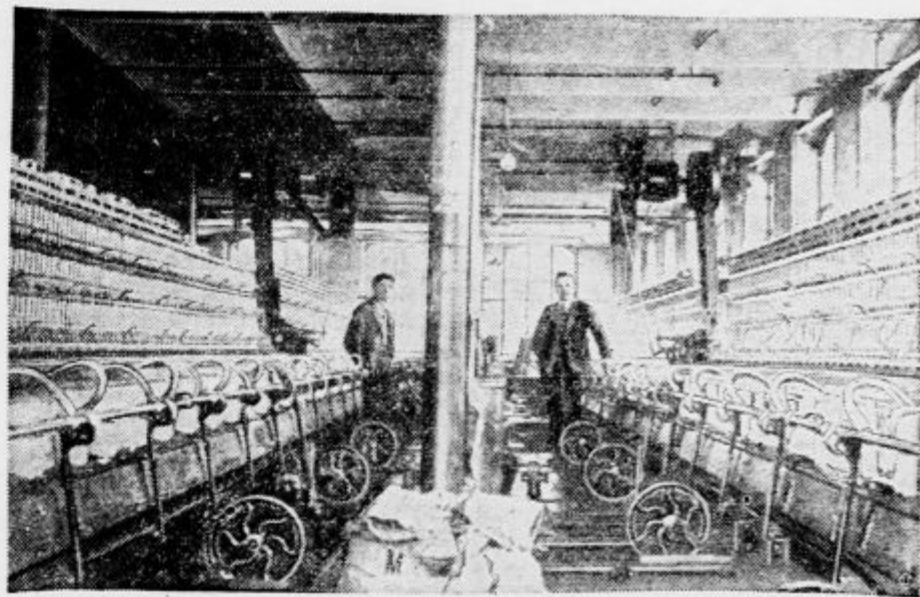
— Sto nad, ne samo eno, je lirično odvrnila dama. Ali mar mislite, da je državnik tisto, kar... cenim v vas? Strah me je politika, odbija me. O tem ste se lahko dovolj uverili... Kaj hočete? Romantična ženska sem in rada sanjam o begu v neznane, daljne kraje, kjer bi živela s svojim dragim, sama, proč od ljudi. Svet? Časti? Slava? Ah, kako malo bi mi bilo do vsega tega!

Kaj je hotel Vauvrey na to odgovoriti? Moral je priznati, da tudi on prezira oblast in vse posvetne ničevosti!

— Nekega dne me utegnejo vreči, je dejal zamišljeno.

— Tisti dan pridite k meni; potolažila vas bom.

Pijan njenih zapeljivih obljub se Vauvrey ni spomnil, da bi pogledal na uro. Parlament? Interpelacija? Očitki kabinetnega šefa? Mar mu je bilo vsega tega; in ko je tisti trenutek vstopil šef, se

Vsi stroji počivajo

Radi meznih diferenc je prišlo v angleški tekstilni industriji do silnega boja med podjetniki in delavci. Ta boj se je zaostril z izprtem preko pol milijona delavcev. To je največja kriza v angleški industriji po siloviti rudarski stavki pred dvema letoma in še ni mogoče prerokovati, kakšen ji bo konec. Slika nam predčuje vrsto počivajočih strojev v neki manchesterski tekstilni tovarni. Manchester je središče angleške tekstilne industrije.

Hooverjeva slika na francoskih kovancih

Francoska banka je sklenila, da bo izdala Hooverju v čast večjo množico kovancev, ki bodo nosili na eni strani podobo ameriškega državnega predsednika, na drugi pa njegov grb.

Gumi arabikum namestu krvi

Pri velikih izgubah krvi ni vselej mogoče rešiti pacienta s transfuzijo preteče smrti. Zato se je znanost trudila, da bi našla kemične snovi, ki bi injicirane nadomestile izgubljene množine dragocenega življenjskega soka in ustvarile novo kri. Nekoliko takšnih snovi že poznamo, a zdaj poročajo iz Moskve, da je neki tamošnji zdravnik v to svrhu začel uporabljati gumi arabikum v razredčeni obliki. To sredstvo baje pospešuje sesirjenje krvi na rani in pospešuje tudi nastajanje nove krvi.

Milijarde, ki frče po zraku

Kakor poročajo iz Londona, so odpremili v zadnjih dneh iz tega kraja v Pariz v letali okrog 40 ton zlata v skupni vrednosti kakšnih 1300 milijonov dinarjev. Vsako letalo je bilo napolnjeno z 2 in pol t zlata in je bilo oboroženo z majhnimi strojnimi.

Cestni red v nebesih

Nobeno letalo ne sme krožiti nad Parizom. Oskrbi si mora kvečjemu izjemno dovoljenje in ostati vsaj v višini 1000 m. Letalec Aivard ni vedel o tej prepovedi. Dvignil se je samo 300 m visoko in pričel obračati k zolce. Vsi stražniki so uprli oči v nebo in privlekli iz žepov zapisnike. Zvečer je zvedel letalec, da je kršil cestni red v enajstih mestnih okrajih. Zaman je trdil, da ni videl znamenj, katera so mu dajali stražniki. Obsodjen je bil na 5 dnevni zapor in izdatno globo.

Kratki stik v trgovini
Tat: »Takšna smo! Da moram biti sedaj baš v oddelku za pohištvo!«

Sokol

Českoslovaško Sokolstvo šteje na Moravskem danes 1100 društev, ki so združena v 16 župah ter štejejo okroglo 100.000 članstva, 30.000 moških in ženskega naraščanja ter preko 60.000 dečev obojega spola, kar znaša skupno proti 200 tisoč pripadnikov sokolske misli. To število presega glede društev in števila pripadnikov celokupno českoslovaško »sokolstvo«, ki ne dosega niti dobre polovice navedenega števila. O sili Sokolstva na Moravskem pričča tudi dejstvo, da ima 819 letnih vežbališč ter 142 sokolskih domov. Ako bi se priredil v Brnu pokrajinski zlet moravskih sokolskih žup, bi bil gotovo ravnotoka mogoča manifestacija, kakor je bil plzenski pokrajinski zlet.

Dopisi

ZIDANI MOST. V torek je skočil iz samomorilnega namena vajenec trgovine g. Černeta, 16-letni Rado B., doma iz Zavrč, v Savo. V vodi se je menda skesal svojega delanja ter se je s silo privlekel do kraja. Tam ga je izvlekel iz vode natak Albin Kramar. Fant je takoj padel v nezavest. Uglajbejo, da baje niso dobro ravnovali z njim, pravijo pa tudi, da se je nekaj pregrešil ter se zato hotel usmrtiti.

mi je skoro zasmejal v poparjeni obraz. — Rekel sem vam bil, da idite v parlament, je očitalje menil kabineti šef. Stvari so se obrnile na najslabše. Pravkar sem dobil telefonično obvestilo, da je vlada ostala v manjšini. Nič več niste ministri...

— Ah, res? je skoro veselo vzkliknil Vauvrey. Pozovite moj avto! Ne meneč se za šefov prepadeni obraz, je minister brez slovesa planil iz sofe. Dvajset minut kasneje je pozvonil pri gospe Senneryjevi.

— Najavite gospoda Vauvreya!... — Gospa je pravkar odšla, je odgovorila sobarica. Pričakovala je veselo vest... padec ministrstva... Gospodu so namreč obljubili ministrski sedež... tako je bila vesela! Človek bi mislil, da je ostavka vlade njena zasluga, samo ne vem, kako bi naj bila to napravila. — To pa jaz vem... je vzdihnil Vauvrey.

Strojniki! Pozor!

V nedeljo, dne 4. avgusta, ob 9. uri dopoldne se vrši občni zbor Organizacije strojnikov in kurjačev v dvorani Delavske zbornice. — Strojniki in kurjači, udeležite se polnoštevno občnega zbora. ODBOR.

Radio

Sobota, 3. avgusta.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18: Koncert radio-orkestra. — 20: Delavska ura. — 20.30: Prenos programa iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Nedelja, 4. avgusta.

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10.30: Poljedelska ura (inž. Černe). — 11: Koncert radio-orkestra. — 15: Prenos programa otvoritve »Godbenega doma« v Domžalah. — 20: Prenos koncerta z Unionskega vrta. — 22: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 11.30: Dopoldanski koncert. — 17: Popoldanski koncert. — 20.35: Koncert salonske glasbe. — 22: Plesna godba. — BEOGRAD 11: Reproducirana glasba. — 17.30: Pevski koncert. — 20.30: Orkestralni koncert. — 21.30: Poročila. — 21.40: Srbske nar. pesmi. — 22.30: Koncert septeta pihal. — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19: Program iz Brna. — 20: Simfonični koncert. — 22.20: Lahka glasba. — BRNO 16.30: Koncert z Prage. — 18: Pevski koncert. — 19: Kabaretni program. — 20: Simfonični koncert iz Prage. — 22.20: Lahka godba. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Zabaven program. — 20.30: Poljuden koncert orkestra in solistov. — 22.45: Godba za ples. — DUNAJ 11.20: Koncert dunajskega simf. orkestra. — 15.30: Popoldanski koncert. — 18.45: Petje, violine in klavir. — 19.45: »Po Afriki« (sluhogra). — Godba za ples. — BERLIN 15: Sonate. — 16: Reproducirana glasba. — 17: Lahka godba. — 19: Vojaška godba. — 20.45: Orkestralni koncert. — Plesna godba. — FRANKFURT 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Orkestralni koncert. — 22: Zabaven večer. — Plesna glasba. — LANGENBERG 17: Večerni koncert. — 20: Straubova opera »Cigan-baron«. — Lahka glasba. — STUTTGART 17: Koncert lahke glasbe. — 19.30: Koncert delavskih pevskih zborov. — 20.30: Vesele pesmi. — 21.30: Narodne pesmi evropskih narodov. — 22.45: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 10: Cerkevna glasba. — 12.45: Koncert orkestra. — 17.10: Ciganska godba. — 18.25: Operetna glasba. — 19.35: Orkestralni koncert. — 21.35: Lahka godba. — LONDON 20: Prenos večernice. — 21.05: Orkestralni koncert. — RIM 17: Popoldanski koncert. — 21: Večer italijanskih oper. — STOCKHOLM 19.15: Orkestralni koncert.

Oddaja mizarskih del

za Mestno hranilnico v Ormožu

in sicer za nazidek drugega nadstropja. Interesenti naj se zgledajo pri Gradbenem podjetju Marko Štuhec v Ormožu, kjer dobijo vse informacije do 5. avgusta t. l.

Havliček Fran

koncesionirano elektro-tehnično podjetje

Naprava in poprava elektr. luči v mestu in doželi ter preizkušnje strojevodov. Strokovna poprava vseh elektro-tehničnih aparatov. Prijazni oddelek za bišna tvojila, telefonske in signalne naprave, katere vzdržujemo tudi parvalno. Proračuni brezplačni. Za naročilo zaostajajo doplačila. — Sv. Petra c. 5 (dvoristi hotel »Soča«). — Poštebna točna! Specialna delavnica!

Originalno Jugobanal-patent-moko

proizvajajo jedino ZJEDINJENI PAROMLINI D.D. BJELOVAR

VARUJTE SE IMENUSLIČNIH POTVORB!

Zahvala Dolenjskim toplicam.

Danes, v soboto, odhajam ozdravljena iz Dolenjskih Toplic. Težko bolna, popolnoma otrpna s strašnimi bolečinami, sem se pripeljala sem z avtom in danes odhajam sama. Ne morem drugače kot izreči javno svojo najgloblje zahvalo. Hvala gospodu dr. De Gleriu, zdravniku na Bledu, za njegov nasvet in gosp. dr. Konvalenki, zdravniku v Toplicah, za njegova navodila. Najbolj pa moram biti hvaležna zares čudežnim topliškim izvirkom!

Dolenjske Toplice, 3. avgusta 1929.

Antonija Ažman
restavraterka in posestnica na Bregu

Pismo iz Julijske Krajine

Trst, 29. julija.

Nišla dies sine — Dalmacija... V bojih na vrhu sv. Mihela je bil ujet dobrovoljec Rismondo iz Spilta. Avstrijci so ga spoznali in ustrelili. Te dni so postavili na omenjenem kraju Rismondu mal spomenik, ki je s trnjem ovit in ki nosi napis: »Francesco Rismondo di Spilato — iz teh epičnih iger odpeljan ranjen k usmrtitvi je podprl s mučeništvom, da je vsa Dalmacija italijanska zemlja — Neodrešeni Dalmatinci v zaupajočem pričakovanju...« Leta 1910 je bilo po ljudskem šteju v Dalmaciji 18.028 Italijanov (pravih Italijanov v resnici niti polovica). Leta 1927 je potoval po Dalmaciji »Piccolov« urednik Mario Nordio in zabil, da je dalmatinskih Italijanov okoli 7000 ali pa niti ne — kar znači približno 1% prebivalstva.

Za občinskega načelnika v Sežani je imenovan tamošnji fašistični vodja Emilio Graziosi. Zavarovalnica »Fondaria« v Firenzi dopušča svojim zastopnikom v Primorju, da dopisujejo s strankami po slovensko. »Popolo« prejema radi tega zastopnika Starca v Barkovljah, češ da meja ni ob Soči in da naj se ravna po vzgledu idrijske občine, ki je slovenski dopis zavrnila, »kajti v Idriji se ne govori, ne čita in ne piše drugače kot po italijansko«.

Prestolonaslednik Umberto posesti »Siroco« dne 8. avgusta povodom odkritja spomeni v vojni padlim primorskim dobrovoljcem. Prestolonaslednik obišče tudi frančiškanski samostan na Kostanjevici in podgorsko Kalvarijo, na kateri je bila leta 1921 njegova mati, kraljica Jelena. Prestolonaslednik napravi izlet v Tolmino, kjer odkrijejo mal Dantejev kip. Pri Tolmini je »Dantejeva jama« in legenda pravi, da je Dante bival v njej, kličoč v zemlji notranjosti mira za svoje pesniško vstvarjanje.

Za prihodnje šolsko leto, ki se prične 16. septembra, odreja šolski skrbnik v Trstu, da morajo učitelji ostajati redno v svojem službenem kraju, kajti odstraniti se v urah po šoli se pravi, zapustiti svoje akcijsko polje. Priporoča jim stalne stike s podeželi in posebno pozornost na »bajle« in »male italijanke«.

V Trstu je praznih 20 velikih gospodskih stanovanj in 22 skladišč. Ljudje silijo iz večjih stanovanj v manjša, kakor jim volevajo sedaj.

Denarni zavod sprejme državnega vpokojenca

v starosti 40—50 let proti začetni mesečni plači Din 1000.—. Prednost imajo bivši računski uradniki, ki so zmožni slovenske in nemške korespondence. Nastop takoj. Tozadevne ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Vpokojenec« 9968-a

Naznanilo!

Cenj. občinstvu naznanjava, da otvoriva novo dalmatinsko gostilno na Medvedovi cesti št. 20. Priporočata se Zorka in Zvonko Blažević. 9967

KOLYNOS pasta je od najboljših najboljša, od najcenejših najcenejša, a vseh vseh zelo ekonomična. 1 cm KOLYNOSA na suhi ščetki zadostuje. Poskusite, pa se boste uverili, da je.

KOLYNOS
najboljša pasta za zobe.
Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

NESTLE-ova otroška moka

izvanredno hranilno sredstvo, zelo bogato na vitaminih.

164 a

Znani najugodnejši nakupni trg českoslovaškega eksportnega blaga, predvsem svetovnoznanih tekstilnih in steklenih izdelkov.

X. Liberški velesejem

(jubilejni sejem) — 17. do 23. avgusta 1929.

Splošni vzorčni sejem (18 blagovnih skupin) - Znamenit tekstilni sejem. - Tehniški sejem - Sejem tekstilnih strojev id.

Vozne olajšave:
Jugoslavija 50% za povrat vožnjo, Avstrija 25%, Čehoslovaška 33%.

Vizum za Čehoslovaško je prost.

Legitimacije dobite:

Ča. konzulat, Ljubljana, Belwelsova cesta 18, Aloma Comp., Ljubljana, Aleksandrova cesta 2.

Lesna industrija

ki bi želela prevzeti izdelavo nekaj tisoč škatelj za gramofone
naj pošlje ponudbo na V. VUJANOVIČ, Karlovac, Radićeva ulica 16. 9961

„Hermetic“

najboljše steklenice za konzerviranje sadja dobavlja „Čehostaklo“

Ljubljana, Komenskega ulica 20

Zahvala.

Za premožne dokaze iskrenega sočutja ob bridki izgubi našega ljubljenega sina

Františka Vančka

otkaja IV. razr. realke v Mariboru

se tem potom vsem najtopleje zahvaljujem. Posebno se zahvaljujem vsem, ki so rajnega v dolgi bolezni z obiski tolažili in ga na njegovi zadnji poti k večnemu počitku spremlili. Iskrena hvala darovalcem za poklonjene vence in cvetje.

MARIBOR, dne 1. avgusta 1929.

Žalujoča rodbina Vančk

Zahvala.

Ob rani in prebriski izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, gospoda

Franca Bajca

posestnika

izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem onim, ki so na ta ali oni način izrazili svoje sočutje in sožalje nam, pokojnemu pa iskreno zahvalo za to, da so prišli tako številno pokropiti in spremiti na njegovi zadnji poti. Posebej smo dolžni se zahvalo gosp. dr. Šporcu, ki ga je tako lepo zdravil med boleznijo.

Žalujoči ostali.

